Híres katolikus konvertiták

[Szerkesztés alatt]

(Frissítve: 2009. 09. 20.)

Az 1980-as években a minden évben anyakönyvezett megtérők száma, azaz akik felvételüket kérték a Katolikus Egyházba, Angliában évente 15–20 000, az Egyesült Államokban 100–120 000 volt. Ez a szám 2006-ban az Egyesült Államokban már 154 501 felnőtt katolikus megtérőt jelentett (a felnőtten megkereszteltek, illetve a felnőtten újra az Egyházba lépők száma) hivatalos források alapján (ennél valószínűleg jóval magasabb a szám). Itt és Kanadában a Katolikus Egyház a legdinamikusabban fejlődő keresztény egyház már évek óta (ez a szám 1,94 százalék növekedést mutat 2006-ban). Sajnos ezek az adatok Európában rosszabbak (valószínűleg – pontos adatokat még nem találtam), de mindenképpen reménységre ad okot a tengerentúli növekedés.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

400 brit anglikán pap, akik két konzervatív politikussal (Anne Widdecombe és John Gummer) és a londoni püspökkel, Graham Leonarddal az élen katolizáltak, amikor 1993-ban az Anglikán Egyház engedélyezte a nők pappá szentelését.

A

Jimmy Akin (1965–): Volt presbiteriánus lelkész és egyetemi professzor. A katolikus teológia komolyabb tanulmányozása után 1992-ben áttért a Katolikus Egyházba. Jelenleg a *Catholic Answers* internetes hitvédelmi és evangelizációs portál igazgatója, és a *This Rock* magazin külső főmunkatársa.

„Renee megsegítése adta nekem a katolicizmus ajándékát, mivel a vele való házasságom eredményeképpen keményebben tanulmányoztam a katolikus teológiát, mint máskülönben tettem volna. Bár azért tanulmányoztam ennyire, hogy ki tudjam húzni őt az Egyházból, ez a tanulmányozás vezetett engem arra felismerésre, hogy a katolikus hit a Biblia hite."

[Felesége, Renee, katolikus volt, és súlyos rákbeteg. James a kórházi szobájában vette magához az első Eucharisztiát, s ekkor tudott először és utoljára együtt áldozni feleségével.]

Nick Alexander (? –): Zenész, parodista. Egy antikatolikus episzkopális gyülekezetben nőtt fel, majd felekezetközi gyülekezetekben kezd tevékenykedni. Egy Mária-jelenésekről szóló könyv elolvasása után meglátja, hogy világos különbség van a tisztelet és az imádat között, illetve hogy számos Krisztus-központú gyümölcse van a Mária-tiszteletnek. Három év múlva, 1993-ban belép a Katolikus Egyházba. Több keresztény könnyűzenei albuma is megjelent, a Katolikus Karizmatikus Találkozók egyik fő dicsőítésvezetője.

Magdi Cristiano Allam (1952–)

Thomas William Allies (1813–1903): Történész, író, a londoni anglikán püspök főkáplánja volt. 1850-ben katolizált; az Oxford-mozgalom korai időszakában.

Elizabeth Anscombe (1919–2001): Brit filozófusnő, Ludwig Wittgenstein tanítványa. Témái az analitikus filozófia, a logika, a nyelvfilozófia és az etika. Elsőéves egyetemista korában tér katolikus vallásra az anglikán egyházból. Nyugdíjazásáig a Cambridge-i Egyetem filozófia-tanszékének professzora. Férje a szintén katolikus konvertita és kitűnő történelem- és vallásfilozófus, Peter Geach.

Dave Armstrong (1958–): Metodista családban nevelődött, majd 19 évesen megtér mint felekezet nélküli evangelikál. Ekkortól tevékenyen bekapcsolódik a keresztény evangelizációba, és aktív szekta- és abortuszellenes tevékenységet folytat. Egyetemet végzett (1982 – bölcsészettudomány és szociológia), de utána is a hallgatók között misszionál (1985–1989), közben önálló, de átfogó és intenzív teológiai és hitvédelmi tanulmányokba kezd.

1991-ben, hosszú vizsgálódás és beszélgetések után, főként John A. Hardon jezsuita atya hatására és közreműködésével katolizál. Számos hitvédelmi és evangelizációs szervezet tagja (The Bible Christian Society, Inc.; Thy Faith, Inc.; Catholic Information League; The Coming Home Network International).

Mary Astor (1906–1987): Oscar-díjas színésznő, novellista. Botrányos életének és alkoholizmusának megtérése vetett véget, 1951-ben belép a Katolikus Egyházba.

Martha Gallison Moore Avery (1851–1929): Unitárius, majd évekig szocialista párt-vezér. Az 1900-as évektől egyre inkább foglalkoztatja a katolicizmus, majd miután lánya apácának áll, ő is belép az Egyházba. A szakszervezetek és munkásképviseletek egyik fő szószólója és elméleti kidolgozója. Az egyik katolikus munkásmozgalom szervezetének *(Common Cause Society)* elnöke. Barátjával, David Goldsteinnel megalapítja a Katolikus Igazság Egyesületet *(Catholic Truth Guild),* amely a legnagyobb laikus evangelizációs központtá válik az Egyesült Államokban.

B

Johann Christian Bach (1735–1782): Johann Sebastian Bach 11. gyermeke, klasszikus zeneszerző. 1762-ben katolizált a lutheránus hitről.

Hugo Ball (1886–1927): Német dráma- és regényíró, költő. A dadaizmus egyik vezető művésze, társalapítója a zürichi Voltaire Kabarénak. 1920-ban szakított addigi életével, és visszatért gyermekkora katolikus hitéhez.

„Isten halott... A világ elveszítette minden értelmét, felszínre tört a káosz... Az ember pedig elveszítette isteni arcát, anyaggá, véletlenné, agglomerátummá, állativá változott. Egy forradalom elválasztotta Istent teremtményeitől... Az ember nemcsak a falakat rombolta le, szétzúzta, eltaposta még az élet csíráit is.
Ennek az időszaknak a művészei önnön bensejük ellen fordultak. Életük öntorzító harccá vált... Nehezen, és csak akkor értjük meg őket, ha készek vagyunk szakítani egy évezred hagyományaival. S nem érthetjük meg őket, ha a káosz helyett az Istenben hiszünk." (Kandinszkij-bevezetés)
„Mennyi eseményhez és hány nagy egyéniséghez ad az Egyház megfelelő kulcsot. Rembrandtot például csak egy ilyen katolikus esti ájtatosságon érti meg az ember, ahol az egész misztikus architektúrát egyetlen szál gyertya világítja meg. Ugyanígy elég egy világos gondolat, hogy maradéktalanul bevilágítsa az egész lelket, a lélek egész éjszakáját.

Kívülről nézve az egyház sokszínűnek és fantasztikusnak látszik. Látszólagos fantasztikumának oka az, hogy egyszerűsége olyan mélyen be van zárva önmagába. A felületes szemlélő nem képes megtalálni a bejáratot. Az egyház titka rejtve marad előtte." (Napló)

„Ma este minden fönntartás nélkül elénekeltem a Credót. Ezekben az utolsó hetekben mindig újra elfogott a vágy, hogy kimondjam: Credo in unum Deum ... Hiszek egy Istenben... Ezek a szavak mámoros örömmel töltenek el. Föltámadt gyermekkorom világa; harcol és tombol bennem. Mélyen meghajlok, félek, hogy nem vagyok méltó erre a gazdagságra. Korábban nem hittem hasonló dolgokban. Milyen jó hinni tudni..." (Napló)

„Egyetlen saját gondolatom sincs többé. Minden gondolatom az egyházé; belőle, a Szeretet édesanyjából erednek.
A tudomány mértéktelen túlzásokban szenved, s így végső soron fölöslegesnek tűnik... Egyedül az egyház áll ellen. Uralkodó életigenlése térdre kényszeríti a fojtogató relativizmust. Az egyház szíve érintetlen maradt a zűrzavarok lázai közepette. Dogmái rendíthetetlenek. Supremációját támadják, legyőzni azonban sohasem tudják. Az egyház nem veszhet el..." (Napló)

Maurice Baring (1874–1945): Filozófus, drámaíró, novellista, költő. Az orosz–japán háborúban a londoni Morning Post haditudósítója. Ezek után indul meg írói karrierje. 35 évesen hagyja el az Anglikán Egyházat, és tér katolikus hitre.

„1893 telén, amikor visszatértem Berlinbe, megkérdezték tőlem, miért nem járok templomba. Azt feleltem, hogy azért, mert egyáltalán nincs keresztény hitem, de ha valaha kellene, hogy legyen valamilyen, akkor katolikussá lennék. Ez látszott számomra az egyetlen logikus következtetésnek és az efféle hitet illetőleg elkerülhetetlennek. Ennek ellenére a tételes hitatlenséget mindig elviselhetetlennek tartottam..." (Visszaemlékezések)

„Hallottam a misét mondó főpapot a Sixtusi-kápolnában. Hasonlóképpen jelen voltam... egy nagymisén a Szent Péter-bazilikában, ahová a pápát hordszékén átvitték, hogy megáldja a tömeget... Úrfelmutatáskor a pápai őrség térdet hajtott, és az alabárdok rövid koppanása a földön égzengéshez hasonlított; ugyanabban a pillanatban az ezüsttrombiták hangja visszhangzott a kupolaboltozat alatt. Akkor felpillantottam, és észrevettem a nagybetűs körfeliratot: »Tu es Petrus«. Arra gondoltam, hogy ez a jövendölés biztonsággal emelte ki a megvalósítás leglényegesebb és legkonkrétabb vonását. Nem mintha ekkortájt bármiféle rokonszenvet éreztem volna a katolikus Egyház iránt, s még Rómában is egészen jól meglettem volna nélküle...”

„Az ember két kapun át lép be az igazság nagy templomába, Isten Egyházába: a bölcsesség kapuján és a szépség kapuján. Azt kell hinnem, hogy a bölcsesség kapuja a keskeny; a széles kapu viszont, melyen át milliók jutnak be, a szépségé. Az Egyház mindig nyitva tartja ezeket a kapukat. Időnként befogadja a ritka tehetséges filozófusokat és gondolkodókat, akik keresztre feszítik őt gondolkodásukkal. Szüntelenül magába fogadja azonban azt a végtelen sokaságot, amely a színességéért, az énekéért és a mosolyáért érkezik hozzá, mint ahogy a meleget és a tavaszi napsütést keresi. Azt hiszem, hogy a szépség útja a legbölcsebb és hasonlóképpen a legszélesebb út is. Ez a legtökéletesebb út, Isten különös útja, Isten útja önmaga felé (P. Vincent McNabb). Ezt olvasva mindig úgy gondolkodtam, mint ahogy sok lélek – különösen protestáns országban – csodálattal és néha irigységgel veszi tudomásul ezt a széles kaput, ezt a napfényes utat; de felteszik magukban a kérdést, vajon ez az út, ez a kapu az igazság-e. S hogy erről meggyőződjenek, ahhoz néha évekre és hosszú kínlódásra van szükség. Mások pedig soha nem érkeznek el oda, hanem megmaradnak abban a meggyőződésben, hogy a kapu és út csak egy szép tündérmese, üres délibáb.”

Joan Bartlett (1911–2002): A Vöröskeresztnél és a BBC-nél dolgozott. 1941-ben lépett a Katolikus Egyházba, azelőtt anglikán volt. A szervita harmadrend megalapítója.

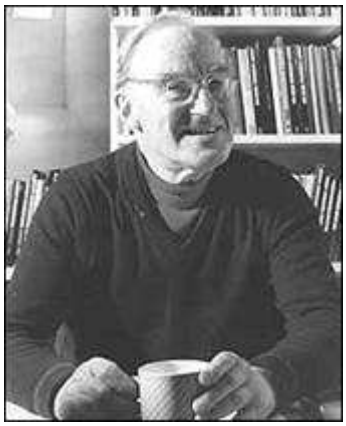

Aubrey Vincent Beardsley (1872–1898): Angol illusztrátor és író. Számos botrányos rajzot készített. Halála előtt két évvel, 23 évesen tért meg, és lépett be az Egyházba.

Francis J. Beckwith (1960–): Amerikai keresztény filozófus, teológus, egyetemi előadó, apologéta, híres bioetikus. Tagja az Amerikai Filozófiai Társaság Bizottságának, illetve az egyik legnagyobb amerikai protestáns felsőfokú teológiai szervezet, az Evangelikál Teológiai Társaság 2005-ben megválasztott elnöke. Evangelikál református volt. 2007 áprilisában visszatért a fiatal korában elhagyott katolikus hitre. Felesége, aki presbiteriánus volt, szintén katolizált. Áttérésük hatalmas vihart kavart evangelikál körökben.

Megtérésének okáról ezt írja:
„Az elmúlt négy hónap nekem és feleségemnek gyorsan eltelt. Miként azt valószínűleg tudják, műveim a filozófia, az etika és a teológia területein mindig katolikusbarátok voltak, azonban sohasem gondoltam volna, hogy visszatérek az Egyházba, mivel túl sok teológiai és dogmatikai kérdés leküzdhetetlennek tűnt számomra. Ennek ellenére januárban egy kedves barátom javaslatára elkezdtem olvasni a korai Egyházatyákat, valamint katolikus szerzők néhány választékosabb munkáját a megigazulásról. Ledöbbentem, hogy az Egyházatyák sokkal inkább katolikusok, mint protestánsok, és hogy a megigazulás katolikus nézete – helyesen értelmezve – biblikus és történelmileg igazolható nézet. Tehát, bár azt hiszem, hogy a református nézet is biblikus és történelmileg igazolható, azt gondolom, hogy a katolikus nézetnek sokkal kétséget eloszlatóbb ereje van, mivel visszavezethető mind a megigazulásról szóló bibliai szövegekre, mind végig a reformációt megelőző, egészen az első évszázadok ősi egyházáig visszanyúló egyháztörténeti üdvösségértelmezésre. Ezenkívül számos olyan dolog, amit protestánsként teljesen magától értetődőnek vettem – pl. a katolikus hitvallások, a Szentháromság és a Megtestesülés dogmái, az ember keresztény felfogása és a Szentírás kánonja –: egy Egyház eredménye, amely ítéleteket hozott ezekről a dolgokról, s amelyekkel a nemkatolikusok – beleértve az evangelikálokat is – megfogalmazzák és megalapozzák igazhitűségüket az ellenséges világban. Mindezeket megfontolva úgy gondoltam, hogy bölcsebb azon Egyház oldalán bolyongani, amely történelmi és teológiai folytonosságban van a Krisztus apostolait követő első keresztény nemzedékkel.”

Peter Benenson (1921–2005): Angol ügyvéd és emberjogi aktivista, az Amnesty International emberjogi szervezet alapítója. A zsidó családból származó férfi 1958-ban lépett a Katolikus Egyházba.

Robert Hugh Benson (1871–1914): Anglikán pap, teológus és regényíró, Edward White Benson canterburyi érsek fia. Több anglikán vallási mozgalmat bejárt, majd az Anglikán Egyház státusával kapcsolatos kétségei miatt 1901-ben kilépett egyházából. 1903-ban katolizált, majd katolikus pappá szentelték, és Cambridge-ben folytatta teológiai és írói munkásságát.

„Kizárólag azt akartam tudni, milyen úton kell haladnom Isten akarata szerint. Semmi szükségem nem volt rá, hogy szabad legyek ahhoz, hogy az igazságról alkotott fogalmamat olyan módon változtassam meg, ahogy én jónak látom; sokkal inkább szükségem volt azonban egy olyan igazságra, amely engem magamat tehetne szabaddá. Nem volt szükségem széles, kényelmes útra sem, hanem arra a szűk ösvényre, amelyik egyszerre igazság és élet. Az angol egyház mindebben nem tudott segíteni nekem. Így állt előttem korábbi szerető és megindító egyházam, és minden emberi kötelékkel szolgálatában tartott, mialatt a másik oldalon ott láttam a vakító fény kisugárzásában Krisztus uralkodó és parancsoló menyasszonyát, szemében azonban olyan tekintettel és olyan mosollyal az ajkán, amely csak égi látomásból eredhet.” (Város a hegyen)

„A számomra ismerős és szeretett tévedésből átváltottam a biztos igazságra.”

„Ezer meg ezer út vezet a Városhoz: az egyiket egy orgona hangja mutatja, a másikat a tömjén illata; van, aki kezében a Bibliával indul el; az egyik történész, a másik misztikus, a harmadik emberbarát; ez bűnös, aki megbocsájtásért esd, az tudatlan, aki szeretne világosan látni, amaz a másik szent, aki az Istennel akar egyesülni. Az egyiket anyja vezeti kézen, a másik elhagyja barátait azért, hogy Krisztust kövesse. Így mennek ezek az ezrek és ezrek, mindegyik a maga útján, valamennyiüket egy titokzatos hatalom ösztönzi és vonzza. De végül mindannyian ugyanannál az ajtónál találkoznak; ahogy a Titkos jelenések könyve mondja: mindannyiuknak ezen az egyetlen gyöngyszemből álló ajtón kell átlépniük.”

Berecz Erzsébet Skolasztika (1898–1932): Evangélikus tanítónő. Kühár Flóris hatására katolizál, és a bencés oblátusközösség tagja lesz.

Henri Bergson (1859–1941): A XX. század első felét komolyan befolyásoló jelentős francia filozófus.

„A lélek – lelke legmélyéig megrendülten – megáll, mintha egy őt hívó hangra figyelne. Aztán engedi, hogy vigyék, egyenesen előre. Nem észleli közvetlen valóságként az őt mozgató erőt, de annak meghatározhatatlan jelenlétét valami szimbolikus látomásban érzi. Ezt mérhetetlen öröm követi, extázis, amelyben feloldódik, vagy az elragadtatás, amelyen keresztülmegy: Isten itt van és őbenne van."

„Nem szeretném, ha azt mondanák: ez az, ahova el akart jutni. Őszintén szólva én sehová sem akartam elérni, és nem az én hibám, hogy minden helyes út az Evangéliumhoz vezet...
Az Egyház Krisztus továbbműködése. Ez alapjában véve nem más, mint ugyanaz a tény. De itt sem szeretnék túl messzire menni, attól félve, hogy azt mondhatnák nekem: elsősorban katolikus voltam, és az általam alkalmazott módszer csupán kerülő út a kitűzött célponthoz."

„Megértettem annak a vallási kérdésnek a fontosságát, amelynek értelme addig elkerülte figyelmemet. A történelemből láttam, hogy az Evangélium az emberiség fejlődésében törést jelentett. A misztikusok magyarázták meg nekem ennek az értelmét, és rávezettek az igaz útra. Döntésem megtörtént, megtaláltam a bizonyítékot."

„Meggondolásaim egyre inkább a katolicizmushoz vezettek; benne látom a judaizmus kiteljesedését. Katolikus hitre tértem volna, ha nem látom, hogy évek óta (sajnos nagyrészt olyan zsidók miatt, akiknek semmiféle erkölcsi érzékük nincs) szörnyű antiszemita hullám készül, amely végig fogja pusztítani a világot. Azok között akartam hát maradni, akiket holnap már üldözni fognak. De remélem – ha ezt Párizs bíboros érseke is megengedi –, hogy temetésemre eljön egy katolikus pap halotti imádságokat mondani értem. Ha ezt az engedélyt nem adnák meg, akkor kérem, hogy forduljanak egy rabbihoz, nem hallgatva el sem előtte, sem senki más előtt, hogy erkölcsileg-lelkileg a katolicizmushoz tartozom, s azt is mondják meg neki, hogy előzőleg azt kívántam, legyen jelen ravatalomnál egy katolikus pap." (Henri Bergson végrendelete) [A katolikus pap ott volt.]

Lady Rachel Billington (1942–): Író. Longford grófjának lánya, az angol Pen Klub korábbi elnöke.

Léon Bloy (1846–1917): Francia költő, esszéista, regényíró; megalkuvó kora ellen író harcos prózaíró.

„Korán elvesztettem hitemet. A kibontakozó szenvedélyek fúriái mindent elsöpörtek. Több év telt el így, miközben a Gőg, az Érzékiség, a Lustaság, az Irigység, a Megvetés és a Gyűlölet legvadabb formájában halmozódott fel bennem, szinte az őrületbe kergetve. Volt egy időszak – 1871 táján –, amikor szívemet csak egyetlen gondolat töltötte be: Jézus és egyházának gyűlölete. Ez élt bennem a legintenzívebb és legvadabb szenvedélyként."

„Az annyira elkoptatott megtérés szó rá alkalmazva nem, egyáltalán nem fejezte ki a vele történteket. Egy nála erősebb Valaki torkon ragadta, elhurcolta a tűz házába. Lelkét kitépték, csontjait összetörték, megnyúzták, megégették, valamiféle agyaggyurmát csináltak belőle, amelyet egy Munkás – szelíd, akár a fény – újjáformált. Ezután fejjel előre behajították egy öreg gyóntatószékbe, amelynek deszkái összetörtek a súlya alatt. S mindez ugyanabban a pillanatban ment végbe." (*Femme Pauvre* – Szegény asszony)

„Csak egy szomorúság van: ha az ember nem szent." (*Femme Pauvre* – Szegény asszony)

Patty Bonds – James White, a hírhedt antikatolikus hitvédő nővére.

Robert Bork (1927–): Konzervatív amerikai jogtudós, korábbi legfőbb államügyész-helyettes, igazságügy-miniszter és az USA Legfelsőbb Bíróságának utazó bírája. Jelenleg ügyvéd, bestselleríró és számos konzervatív szervezet kiemelkedő tagja. 2003-ban lépett a Katolikus Egyházba.

Charles du Bos (1882–1939): Irodalomkritikus, író.

„A nagy kísértés mindig a megtérés marad, amíg csak az ember el nem jut oda, hogy elérje azt, ami önmagában véve csupán visszatérés az egyedülvalóhoz. És ez annyira igaz, hogy engem, aki évek óta óvakodom az intellektusnak ettől a kikerülhetetlen megtagadásától, amely a megtérés cselekedetével jár, ez a kísértés olyan fokig megérintett, hogy már néhány hónap óta úgy érzem, hogy csak a lehetőségeim színtere vagyok. És mégis, amennyire szeretném, ha egy napon valaki rávenne arra, hogy visszatérjek egy meghatározott valláshoz, éppen annyira homlokegyenest ellentétes lenne ez a belső motívumokkal...
Az elveszett személyiség visszahódítását annyira szeretném egyedül a magam erejéből, senkitől sem támogatott erőfeszítésemmel elérni. Nemcsak hogy semmit sem tudok felhozni a vallás ellen, de a lelkem mélyén én vagyok a létezők legvallásosabbika; noha nem tudtam lemondani a személyes vallásról, amelynek a formái kétségtelenül változtak, de amelynek a szükségessége mindig ugyanazon az állandó fokon maradt bennem. De azért mégis megengedhetetlennek találom, hogy csak a gyengeségünk az, amely viszszavezet Istenhez, hogy egyedül csak ezt ajánlhatjuk fel neki...” (Napló)

Clemens Brentano (1778–1842): Német költő és regényíró. 1818-ban visszatért katolikus hitére, és több évre a dülmeni monostorba vonult, ahol boldog Emmerich Katalin Anna titkára lett.

Elinor M. Brent-Dyer (1894–1969): Angol gyermekkönyvíró. 1930-ban katolizált.

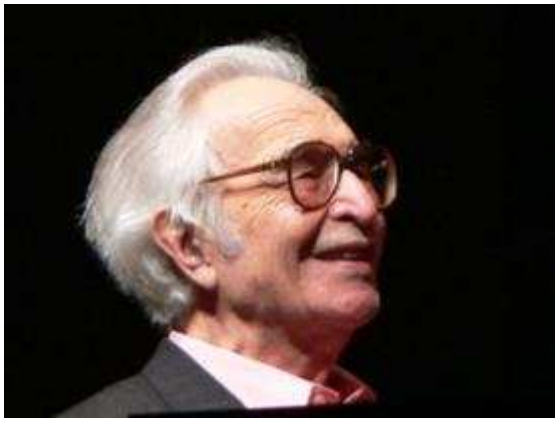

Sam Brownback (1956–): Kansas állam szenátora. Metodistaként született, majd felekezetnélküli evangelikál. Az Egyház tántoríthatatlan bioetikai válaszai miatt azonban 2002-ben katolizált. Maga is nagy harcosa a magzatvédelemnek, és emellett a darfuri konfliktus megoldásában is nagy szerepet játszik. Jelentős dolog, hogy míg már Brownback közismerten katolikus személyiség, az evangelikál szavazók és honatyák felsorakoztak mögötte, és mindenben támogatják.

Orestes Brownson (1803–1876): Megtérése után presbiteriánus, majd univerzalista, később unitárius prédikátor, újságíró. A transzcendentalista mozgalom, illetve az angol romanticizmus és az idealista filozófia megismerése után 1844-ben katolizál. Úgy látta, hogy a katolicizmus az egyetlen vallás, amely visszafoghatja a féktelen Amerikát.

Dave Brubeck (1920–): Amerikai Grammy-életdíjas dzsesszzongorista. 60 évesen, 1980-ban lépett a Katolikus Egyházba.

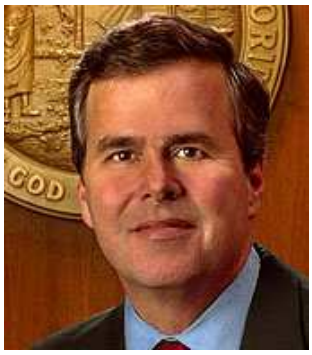
Jay Budziszewski (? –): Amerikai filozófus, politikai elemző, az amerikai evangelikál keresztények vezető személyisége volt. 2004 húsvétján belépett a Katolikus Egyházba.

Ismaël Bullialdus (1605–1694): Francia csillagász. 21 évesen kálvinista hitről tért a Katolikus Egyházba. 26 évesen pappá szentelték. Aktív támogatója Kopernikusznak és Galileo Galileinek.

Hildegard Burján (1883–1933): Zsidó családban született. Zürichben filozófiát, irodalmat és szociológiát tanult, s már ekkor segélykasszát szervezett szegény társnői számára. 1907-ben férjhez ment egy győri cipőgyáros fiához, Burján Sándorhoz. Mindketten felekezetenkívülinek vallották magukat. 1908-ban megbetegedett, 1909 nagyszombatján a halálát várták, de húsvét reggelére csodálatosan meggyógyult. Ezek után megkeresztelkedett. Veszélyeztetett terhesség után szülte első gyermekét, ezt követően férje is megkeresztelkedett. 1912-ben megszervezte a bedolgozó nők, a Házi Munkásnők Szövetségét, melynek hamarosan 12 000 tagja lett. Az éhhalállal fenyegetett szudéta hegylakóknak több száz tonna élelmet szerzett (Erzgebirge-akció). 1918-ban megalapította a *Caritas Socialis* női társulatot. 2007-ben a tisztelet-reméltók közé került.

John Ellis „Jeb" Bush (1953–): Republikánus politikus, Florida kormányzója, George W. Bush, amerikai elnök legfiatalabb testvére. Karrierje kezdetén hagyta ott a Bush családban hagyományos protestantizmust, és lett katolikus.

Christopher Butler (1902–1986): Benedek-rendi apát, majd címzetes püspök, világhírű szentírástudós. 26 évesen, az oxfordi egyetemi évei alatt az Anglikán Egyházból tért át a Katolikus Egyházba. Állhatatos védelmezője volt a Máté-evangélium elsőségének, és a II. Vatikáni Zsinat tekintélyes atyái közé tartozott.

Thomas Byles (1870–1912): Egy kongregacionalista pásztor fia. Teológiai tanulmányai után katolikus hitre tért, majd egy római szemináriumba ment. Ő volt az a pap, aki a Titanic süllyedése alatt, végig a hajón maradva kiszolgáltatta a bűnbánat szentségét az utasoknak.

C

Roy Campbell (1901–1957): Költő, szatíraíró.

Alexis Carrel (1873–1944): Nobel-díjas orvos, sebész, biológus és író. Miután felkérik, hogy Lourdes-ban vegyen részt a független Tényvizsgáló Iroda vizsgálataiban, ahol a csodákat vizsgálták, és a keze között gyógyul meg egy végső stádiumban lévő gyógyíthatatlan beteg, megtér.

„Lehetetlen... Csodát eddig tudományos alapon nem igazoltak. Ez egyébként is lehetetlen, mert a természet törvényei megváltoztathatatlanok. Persze egy tény valóságával szemben semmiféle érv nem állhat meg. Ha saját szememmel láthatok egy tényt, megadom magam."

„Ez lehetetlen dolog volt, ez váratlan esemény volt, ami itt történt, csoda volt." (Orvosi feljegyzése)

„Drága Szent Szűz, Te könyörületes vagy azokhoz, akik alázattal fohászkodnak Hozzád, oltalmazz meg engem. Hiszek Benned. Fényes csodával válaszoltál kételyeimre. Még nem látok tisztán, még kételkedem. De leghőbb vágyam és minden igyekezetem legfőbb célja, hogy higgyek."

„Hinni akarok, hinni akarom mindazt, amiben a katolikus egyház követelményei szerint hinni kell. Ezzel kapcsolatban nincs semmi nehézségem, mert nem látok semmi valós ellentétet a hit és a tudomány alapgondolata között."

„Imádkozni szégyenletes dolog (Nietzsche)... Az igazság az, hogy nem szégyenletesebb dolog imádkozni, mint inni vagy lélegezni. Az embernek éppúgy szüksége van Istenre, mint a vízre vagy az oxigénre." (*La Prière* – Az imádság)

„Mennyire vakok az értelmiségiek. Eddig én magam sem láttam tisztán... Jelenkori civilizációnk végtelen nagy tévedése, hogy az értelmi és a társadalmi fejlődésnek adtuk meg az elsőbbséget... Szeretnénk tudni az élet értelmét. Képtelenek vagyunk az életünket irányítani, ha nem tudjuk, mit jelent az élet és mit jelent a halál." (Napló, 1940. 12. 16.)

„A hit válasza... Összehasonlíthatatlanul kielégítőbb, mint a tudományé." (Gondolatok az életmódról)

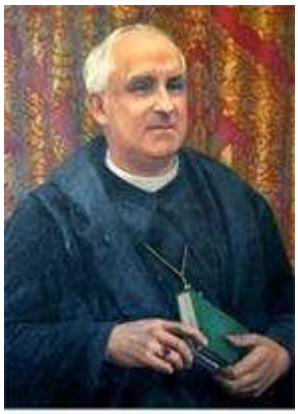

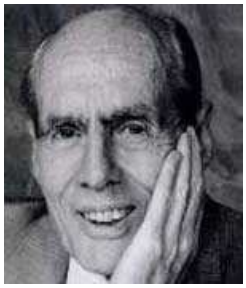
Diana Serra Cary (Baby Peggy Montgomery) (1918–): Híres hollywoodi gyermekszínész, majd könyvkiadó, történész és író.

Edward Caswall (1814–1878): Anglikán lelkész, himnuszköltő. Newman hatására lépett a Katolikus Egyházba.

John Chapman (1865–1933): Anglikán diakónusszentelése után egy évre katolizált, majd Belgiumban belépett a Benedek-rendbe. Nemzetközileg elismert Újszövetség- és patrisztikatudós, és spirituális író. A Máté-evangélium elsőségének nagy védelmezője.

Leonard Cheshire (1917–1992): Viktória-kereszttel kitüntetett angol repülőezredes. Az Angol Királyi Flottát Nagaszaki bombázása után otthagyja. 1948-ban hirtelen megtér, és belép a Katolikus Egyházba. Ezek után számos karitatív szervezetet alapított, és egész életét a beteg embereknek szentelte.

G. K. Chesterton (1874–1936): Anglikán író, irodalomkritikus, újságíró, közgazdasági, politikai és társadalomelemző, szónok, humorista és költő. Élete során egyre inkább azonosult a katolikus szellemiséggel, elhatárolódva a protestáns individualista szemlélettől. 1922-ben lépett a Katolikus Egyházba. A végső ok, saját szavaival, ez volt: „hogy megszabaduljak bűneimtől”. Illetve, ahogy Rice atya, az áttérését elfogadó bencés szerzetes mondta: „Az Egyháznak a bűnnel szemben történő eredményes fellépése miatt”. Nem sokkal később felesége is követi példáját.

„Optimizmusom története valójában inkább egy különös kaland. A jelenkori pesszimizmus legmélyebb szakadékaiban elmerülve a lázadás riadalmát éreztem; el akartam űzni az ördögöt, lerázni a lidércnyomást. De mindaddig, míg csak filozófiai vagy vallási segítség nélkül elmélkedtem, csupán saját magamból merítve gondolataimat, egy kezdetleges misztikus hitet gyártottam magamnak: azt, hogy az élet még a legprimitívebb megnyilvánulásaira leegyszerűsítve is eléggé rendkívüli ahhoz, hogy lelkesítő legyen. Minden nagyszerű volt a semmihez képest. Ha a nappal világossága csak álom lenne, még akkor is fényes álom volna, nem pedig rossz éjszakai álom... – Az én lelkiállapotom valóban puritán nagyapáméhoz hasonlított, amikor ő azt mondta: megköszönné Istennek, hogy őt megteremtette, még ha a lelke elkárhoznék is. Így kapcsolódtam a valláshoz a hála vékony szála által.” (Önéletrajz)

„A kívülállók azt hiszik, hogy a megtértet lehajtott fejjel látják betérni valamiféle kis templomba, amelynek a belseje – ők meg vannak erről győződve – úgy van berendezve, mint egy börtön vagy kínzókamra. De csak annyit tudnak ezzel kapcsolatban, hogy átment egy ajtón. Azt nem tudják, hogy nem belső sötétség, hanem nagy világosság fénye felé indult el. Igaz, az utolsó percben a megtértnek gyakran az az érzése, mintha a leprások ablakán nézne keresztül, egy kis hasadékon vagy kanyargós üregen, amely szűkülni látszik, ha mereven nézi; de ez a nyílás az oltárhoz vezet. Csak amikor bejutott az Egyházba, akkor fedezi fel, hogy az belülről sokkal hatalmasabb, mint kívülről. Ott van az óriási kupolák alatt, melyek nyitottak, mint a reneszánsz és egyetemesek, mint a világ köztársasága. Akkor minden mai ember számára szokatlan értelemben ejtheti ki ezeket a régi, derűs szavakat: Romanus civis sum, nem rabszolga...

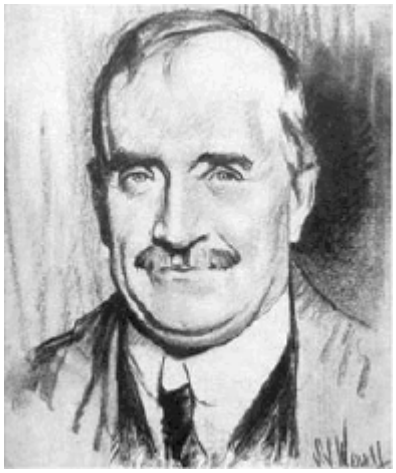
Egyedül a Katolikus Egyház kíméli meg az embert attól a lealacsonyító rabszolgaságtól, hogy saját korának gyermeke legyen. Az új vallások sok tekintetben alkalmazkodtak az új körülményekhez; de mikor majd a ma oly fontos körülmények – körülbelül egy század leforgása alatt – megváltoznak, ezek a szempontok csaknem jelentéktelenné válnak...

Amikor az új vallás egyetlen szántóföldjét vadzabbal vetette be, melyet általában messzire hord a szél, a föld terméketlenné válik. A katolikus Egyháznak ellenben gazdag választéka van kincsekből; válogathat a századok között, és az egyik korszakkal megválthat egy másikat. Hivatkozhatik a régi világra, hogy helyreállítsa az újnak az egyensúlyát... – Az Egyház megőrizte a hagyományt egy olyan korban, amely ostobán elutasította és megvetette azt. Ennek viszont egyszerűen az az oka, hogy az Egyház mindig magára marad annak a védelmezésében, amit pillanatnyilag megvetnek. Ma már az értelem egyetlen XX. századi bajnokaként lép fel, mint ahogy a XIX. században a hagyomány egyetlen bajnoka volt... Az összes irracionális filozófia között a mienk racionális filozófia marad...

Katolikussá válni nem a gondolkodás abbahagyását jelenti, hanem azt, hogy megtanuljunk gondolkodni. Az áttért katolikusnak először van kiindulópontja, hogy helyesen és komolyan gondolkozzék. Először van módszere ahhoz, hogy bármely kérdés igazságát próbára tegye... Amit jelenleg szabadgondolkodásnak neveznek, azt némelyek nagyra értékelik, nem azért, mert ez a szabad gondolkodás, hanem mert megszabadulás a gondolkodástól, a gondolkodás szabad távolléte...

Bizonyos emberek, különösen a fiatalok közül, felhagynak a katolicizmus gyakorlatával, de egyikük sem a protestantizmus kedvéért. Gyakorlatilag valamennyien a pogányságért hagyják el. Dolgokért, nem elméletekért hagyják el; és ha vannak elméleteik, azok néha futurista elméletek, de valójában sohasem a protestantizmus teológiai elméletei. Nem azt mondom, hogy a sörért és a tekebábukért hagyják el a katolicizmust, mert a katolicizmus sohasem vette el a kedvet ezektől az intézményektől, ahogy azt néha a protestantizmus tette. Azért hagyják el, hogy vígan éljenek... Tudom, az öreg racionalisták azt hangoztatják, hogy értelmük akadályozza meg a hithez való visszatérésüket, de ez nem igaz: ez már nem az értelem, hanem inkább a szenvedély... Ők úgy érzik – nem oktalan módon –: az a tény, hogy elkötelezik magukat a katolicizmussal szemben, felelősségvállalást jelent, mely állandóan zablaként működik.” (A katolikus Egyház és a megtérés)

„Harc kezdődött... Sötétség és fény... Milyen lesz a befejezés?” (Utolsó szavai)

Paul Claudel (1868–1955): Költő, drámaíró, diplomata.

„...nagyon szép elsőáldozásban volt részem, s mint a fiúk többségénél, ez volt vallásgyakorlataim megkoronázása és egyúttal befejezése is."

„Tizennyolc éves koromban abban hittem hát, amiben akkortájt a műveltnek nevezettek többsége hitt. A személyi és a tárgyi valóság szilárd eszméi elhomályosultak bennem. Magamévá tettem a monista és mechanisztikus világszemléletet a maga teljes szigorában: hittem, hogy minden »törvényeknek« engedelmeskedik, hogy e világ okok és okozatok szilárd láncolata, melyeket a tudomány rövidesen tökéletes mértékben tisztázni fog. Különben mindez igen siralmasnak és unalmasnak látszott."

Gustave Cohen (1879–1958): Irodalomtudós, író. A Sorbonne-on (és a Yale-en) tanított középkori francia nyelv és irodalmat. A középkori művészet keltette fel az érdeklődését a vallás, illetve a katolicizmus iránt. 1943-ban belépett a Katolikus Egyházba.

„Ahogyan családi nevem is mutatja, ahhoz a néphez tartozom, amelyből a mi Urunk Jézus Krisztus származott, s én inkább büszke vagyok erre, semmint szégyellném. Apám szokta mondani: »Fiam, a te nemességed messzebbre nyúlik vissza, mint a kereszteshadjáratok, mert te Árontól és a főrangú templomi papságtól származol.«"

„A tengeralattjáró-háború miatt ez lehetett volna utolsó hajóutam a nagy utazás előtt... Sohasem fogom elfelejteni a hideg téli reggelt, amikor mi, Maritain, Ducatillon atya és én, beléptünk a francia templom sekrestyéjébe; először szentmisét hallgattunk, azután következett a keresztelés [Maritain volt a keresztapja] és röviddel utána az áldozás, az én első szentáldozásom."

„Azt már tudtátok, hogy hozzátok tartozom, hiszen végigjártam veletek a hazafias zarándoklatot Chartresba: [zsidó] származásom miatt azonban talán tudni szeretnétek, hogyan jutottam el teljesen közétek. ... Mennyire vágyódtam rá, hogy még bensőségesebben kötődjek az engem követő fiúkhoz és lányokhoz, hozzátok, akik szívem-lelkem szerint gyermekeim vagytok! – Nagyszerű katolikus ifjúság! Ti vagytok azok, akik Isten kegyelmének segítségével meghódítottátok a lelkemet. Ti vittétek véghez azt a csodát, hogy tisztelettel és alázattal meghajtottam a térdemet Szent Teofillal Csodatévő Miasszonyunk előtt...

Ó, gyermekeim, sohasem fogom elfelejteni, milyen bensőséges áhítattal, milyen vággyal telve nyújtottam ajkamat a megváltó Szentostya felé, és hogyan töltötte be az egész valómat. Azóta minden húsvétkor, karácsonykor és Mária mennybevételének ünnepén újra rátaláltam erre a teljességre, amely tökéletesen megerősíti és fölfrissíti lelkemet. – De hiszen ti ezt gyermekkorotoktól kezdve jobban tudjátok mint én; vagy azért adta meg nekem az isteni kegyelem mindezt, hogy így pótolhassam az imádás elveszített éveit...?" (Üzenet a katolikus diákoknak, in: Egyetem Hangja, 1946. febr.)

Cornelia Connelly (1809–1879): Egy episzkopális lelkész felesége. Az 1830-as években mindketten katolizálnak. Férjét katolikus pappá szentelik (ő később kilép), Cornelia pedig megalapítja a Szent Gyermek Jézus Társaságot.

Gary Cooper (1901–1961): Három Oscar-díjat nyert amerikai filmszínész. Felesége hatására 1958-ban katolizál.

Frederick Copleston (1907–1994): Jezsuita pap, író és filozófus. 1930-ban tért át az anglikán vallásról a katolikusra.

Michael Coren (1959–): Kanadai újságíró, író, rádiós és televíziós műsorvezető, konferanszié. Zsidó családból származott, de egy vallási tapasztalat után megtér és evangelikál keresztény lesz. 2004-ben – elsősorban Morus Szent Tamás, C. S. Lewis és Ronald Knox hatására – katolizál.

Richard Crashaw (1613–1649): Angol költő, festő és zenész. Egy erősen katolikusellenes családban nőtt fel (apja dr. William Crashaw, antikatolikus író). 1645-ben megtér a Katolikus Egyházhoz.

Morgan Crofton (1826–1915): Angol matematikus. Édesapja anglikán lelkész volt, de Newman bíboros hatására az 1850-es években belép a Katolikus Egyházba.

D

Damjanich János (1804–1849): Az 1848–49-es szabadságharc honvédtábornoka. A görögkeleti vallásról katolizál az 1849. október 6-ára virradó éjjel, azaz közvetlenül kivégzése előtt.

Henry Daniel-Rops (1901–1965): Író, bibliatudós, vallás- és egyháztörténész, 1955-től a Francia Akadémia tagja. Hit- és történelemszemlélete a késői modernizmus dogmátlan, szkeptikus-hívő életérzésének és az életfilozófiák szubjektív perszonalizmusának és pszichologizmusának világából indult, nagy egyháztörténeti szintézise megírásának idejére azonban az ortodoxia és a történeti hitelesség ötvözéséig jutott el.

„Az ember katolikusnak születik, aztán tizennyolc és huszonöt éves kora között elszenved valamiféle lelkiismereti válságot... Ez a válság fájdalmas és gyakran éveken át tartó agónia... Az ifjút először is az távolítja el vallásától, amit a tavasz csábításának vagy a világ megízlelésének neveznek – a »világot« itt szigorúan teológiai értelemben véve... Az olyan intéseket, mint: »élj a hitnek megfelelően, és hívő leszel...«, a húszéves lelkek ízetlennek találják. Mindegyikük azt várja, hogy Isten az ő kedvéért tegyen csodát. Ez a válság az ifjúnak a hittel való első vitáival kezdődik: az a fiatal, aki az iskola elvégzése után továbbtanul és elolvas néhány liberális művet a bibliai szövegek magyarázatáról, érzi, hogyan lázad fel benne az értelem, és hogyan támad harc ébredő szelleme és a vallás között, amelybe beleszületett. Az egyidejűleg megkezdődő kísértések megmérgezik ezt a küzdelmet. Mindez elkerülhetetlenül viharrá dagad, és a legbiztosabbnak érzett lelkeket s a legállhatatosabb szíveket is képes elfordítani Istentől, és meg tudja változtatni.” (Nyugtalanság, 1926)

Lorenzo Da Ponte (1749–1838): Olasz operaszövegkönyv-író (három Mozart operának ő a szövegírója) és költő. Zsidóként nőtt fel, majd belép a Katolikus Egyházba. Ő lett az első zsidóságból megtért katolikus pap (eltekintve a kora keresztény kortól).

Dorothy Day (1897–1980): Protestáns családból származó anarchistából lett kőkemény katolikus pacifista és szociális aktivista. A Katolikus Munkás (Catholic Worker) mozgalom megalapítója. Az Egyház szociális tanítása miatt katolizált, illetve azért, mert a Katolikus Egyházat látta a konzum-liberalizmus leghatékonyabb ellenfelének. Szenttéavatási eljárása 2000-ben megkezdődött.

George Desvallières (1861–1950): Festőművész.

„Nagyon jól emlékszem az első szentáldozásra. Egy piros bársonynyal bevont imazsámolyon térdeltem, arcomat kezembe hajtottam, és ezt mondtam magamban: »Semmit nem értek belőle. Semmit nem értek belőle.« Sohasem ismertem mást, mint a tökéletesen kényelmes életet. Képtelen voltam megérteni az áldozatot."

„Minden látványosság érdekelt: a Moulin Rouge, Párizs utcái, a Notre-Dame-des-Victoires, a plébániatemplomunk, ahova gyakran már kapunyitás után beültem. Ezek az annyira különböző képek kavarogtak bennem, mélységesen felzaklattak, elgondolkodásra késztettek. Minden perc az emberi drámát tárta elém, homályos titkok lebegtek előttem."

„Hallgattam [Sertillanges atya] halk szavait, amelyek bátorságot öntöttek belém. De ellenálltam. Úgy véltem, hogy túl sok abszurditással állok szemben. Különösen a »Credóval« nem tudtam kibékülni..."

„Utána ezt mondtam magamnak: Most már csak meg kell gyónnod... Magamban ezt mondtam: Meggyónok, ha nem az az ápolatlan külsejű, annyira visszataszító pap ül itt. Pont ő volt az. És kimondhatatlan jót tett velem."

„Zászlóalja imádta ezt a nyájas, bátor, jószívű parancsnokot, aki minden nap példát mutatott a nyugodt hősiességből és a fáradhatatlanságból... Mindenkihez volt biztató szava, mindenkire kisugározta rendíthetetlen bizakodását a szakadatlan bombazápor közepette...

– Parancsnok úr – mondja az egyik hadnagy –, adja ide azt a súlyos csomagot, hadd vigyem én.

– Köszönöm, barátom. De magam akarom vinni. Ez egy Szűz Mária-szobor, oda akarom állítani ahhoz az előretolt álláshoz, ahol mindig olyan súlyos veszteségeink vannak." (Paul Moreau-Vauthier visszaemlékezései)

„A jó keresztény munkához buzgó kereszténynek kell lenni. A művészet az Isten szolgálatában ért el csúcsaira, ekkor találták meg a művészek a legváratlanabb, a legmegindítóbb kifejezési formákat... Baschet, régi jó barátom csodálkozott vallásos érzületemen. – Rendben van – mondta –, hiszem, hogy van Isten, de a vallásból és annak gyakorlásából nem értek semmit. Ezt feleltem: – Borulj térdre, s akkor megérted.

Bizony, nekünk művészeknek is térdre kell borulnunk, hogy értőkké váljunk. Boruljunk térdre, s műveink – tehetségünkhöz mérten – Istent fogják dicsőíteni. Akaratunk egyetlen célra irányuljon: legyünk százszázalékos keresztények, mély alázattal csak Isten, a Szentlélek és Krisztus Urunk dicsőítésén fáradozzunk. Szeretném, ha alkotásaink mindegyikében lenne egy személyes vallomás, amely kifejezi érzelmeinket, reményeinket, bevallaná gyengeségeinket s azt, hogy ezeket miként tudnánk kiengesztelni és jóvátenni... – Légy művész és tégy, amit akarsz. De mit teremt a művész? Szeretetet. Miféle szeretetet? Az Isten szeretetét. A művészetnek, ha hivatását be akarja tölteni, Jézus Krisztus Urunk szent szeretetének szolgálatába kell állnia. A művészetnek ezt az isteni szeretetet kell zengenie, s erre csak az önfeláldozás oly csodás érzésével képes... Hatalmas plakátokat kellene festenünk az üzemek falára. Hatméteres Szent Szüzet, hogy az egész világ láthassa! Kiáltani a háztetők fölött, míg egyik vagy másik ember végre meghallja."

E

Esterházy Miklós (1581–1645): Nádor, országbíró, tábornok, pozsonyi alispán. Magyarországon a reformáció térhódítása után, 1601-ben, az elsők között katolizált a jezsuiták hatására. Szülei protestánsok voltak, atyja, Ferenc gróf, pozsonyi alispán ki is tagadta.

F

William R. Farmer – A dallasi Southern Methodist University Újszövetség professzora és methodista lelkész volt, neves bibliakutató. 1985-ben katolizált, miután felfedezte a Máté-evangélium helyét és fontosságát. Rádöbbent, hogy Máté evangéliumának elsőbbsége többek között annyit is jelent, hogy a Mt 16–18 (az ún. „egyházi fejezetek") s benne a Péter főségéről szóló rész hitelesek. Azzal is szembenézett, hogy csak amennyiben e fejezetek hitelességéről meggyőződünk, tudjuk igazán felfedezni az igazságot Krisztus és az Egyház szétválaszthatatlan egységéről. Az is része az igazságnak, hogy az Egyház csak Péter főségének épségben tartásával tud az lenni, amilyennek Krisztus alapította. Többek között a katolikus *The International Bible Commentary* és az *A New Catholic Bible Commentary* szerkesztője lett.

Jean-Louis Forain (1852–1931): Festőművész.

Charles de Foucauld (1858–1916): Trappista szerzetes.

Léonard Foujita (1886–1968): Festőművész.

„Külföldön jártomban mindenütt elmentem megnézni a vallásos témákat, Dürert, Grünewaldot, az olaszokat... A legjobban az döbbentett meg, amikor a két vallást összehasonlítottam, hogy a buddhizmus a sírokat foglalja el. A templomok egyre kisebb épületek, amelyek lassanként a földbe süppednek. A katolikus templom az ég felé emel. ... Mindenütt ívek, magasba törő harangtornyok, amelyek az ég felé mutatnak." (Figaro Littéraire, 1959. 10. 14.)

„1914–1915 óta voltak vallásos érzelmeim; mert olykor át tudtam élni a katolikusok által imádott Isten szerelmének szentségét, ragyogását, amely azokból a műalkotásokból sugárzott, amelyeket Franciaország templomaiban és múzeumaiban tanulmányoztam... Amikor XV. Benedek pápát meglátogattam Rómában, egy bíboros különleges engedélyt adott, hogy beléphessek a Sixtus-kápolnába, ahol egészen egyedül maradva, elmélyült elmélkedésbe merültem. ... Michelangelo hatalmas ereje valósággal összetört... Az Utolsó vacsora látványa felkavart. Azt mondtam magamnak, hogy ebben a műben egészen más van, nemcsak festészet... A nyugati művészet tanulmányozása elvezetett a katolikus művekhez, amelyek vallásos érzéseket ébresztettek bennem, és szembesítettek a természetfeletti világgal... Istent kerestem, amikor a nyugati művészetet tanulmányoztam... Főleg a művészetem révén részesültem vallásos nevelésben..." (Missi, 1959. nov.)
„Mélységesen megrendültem, úgy éreztem, a lelkemet természetfölötti erő hatotta át. Valami rendkívüli érzés töltött el... A legkisebb gondjaim is eloszlottak... Hiszek Istenben, teljes szívemből... Elhatároztam, hogy megkeresztelkedem..."
„Most minden megváltozott... Szívemben már régóta katolikus voltam... Ez a szeretet vallása, és én szeretem mindazokat, akiket ismerek. Valódi életem most kezdődik."
„Egyedül a katolikus vallás tudott minden kérdésemre válaszolni, tudta kielégíteni vágyamat a hit után, tudta csillapítani szomjamat a szeretetre. Most, hogy a földi dolgoktól megszabadultam, csak egy törekvésem maradt: egy templomot díszíteni. Ezt nemcsak öreg ecseteim technikájával, hanem egész újkeresztény szívemmel fogom csinálni..." (La Rocca, 1959. nov. 1.)

G

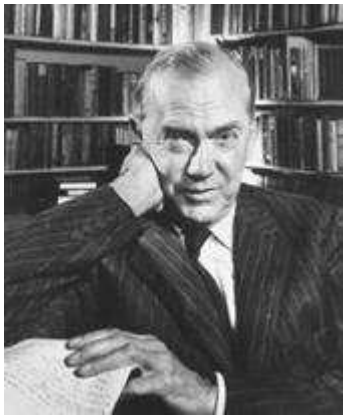

Henri Ghéon (1875–1944) Francia író, költő, kritikus.

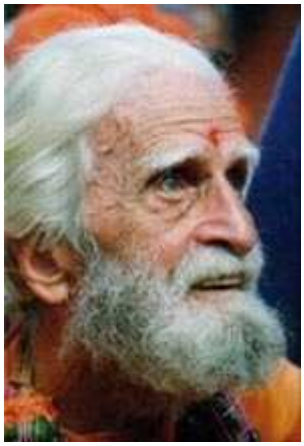
„Az élet lényegének lenyűgöző, delejes ereje! A csodálatos ragyogás a virágborította terasz és a fekete ciprusok fölött! A Santa Crocéből jöttünk, ott halt meg Assisi Szent Ferenc, és a San Marcoból, ahol Krisztus a kereszten kilehelte lelkét, és ahol a Szűzanya egy kopár és csendes folyosón várta az angyalt. Még érzékszerveink is megteltek lélekkel. Korábban is elragadott már a művészet, de ilyen magasságokba még soha. Megtapinthattam az istenit és emberit, a földet és az eget elválasztó felfoghatatlan határvonalat, azt ami az evilági és a menny között húzódik."

„Isten nyilván azért választja ki szentjeit az emberek közül, hogy emberi példájukból tanulhassunk. A protestantizmus hatására egy rosszul értelmezett, egészen elvont lelkiség szorította ki őseink élő, misztikus hitét. Korunkból kiveszett a keresztény öntudatnak a csodálatos és a valóság iránti érzéke. Ezt kell nekik visszaadni. Tárjuk ki újra minden templom és kápolna kapuját a tömegek előtt! állítsuk helyre az ég és a föld bensőséges kapcsolatát!"

„Áldott légy, Húsvét szent tavasza, ki a feltámadás kegyelmét hirdeted a természetnek és az embereknek. Amit bennem véghezvittél, bárki mással is megteheted, a keményfejűekkel, a kiszáradt szívűekkel, a legmakacsabb hitetlenekkel, az egyes emberekkel és népekkel... Meg is teszed, tudom, hogy megteszed, amikor eljő a Te órád. Most szenvedünk és sírunk, de készülünk a kivirágzásra." (Euaux-Vives, 1942. március)

Graham Greene (1904–1991): Anglikán családból származó (többször Nobel-díjra is váromány os) angol író, drámaíró, kritikus. Miután egy fiatal lány (aki később a felesége lett) levelezésbe kezdett vele, hogy helyreigazítsa Greent egy katolikus hittétellel kapcsolatban, katolizál, főként eszmei okokból. Katolikus hite a mexikói egyházüldözés során érzelmileg is elmélyült.

Dom Bede Griffiths (1906–1993): Író, ciszterci ta szerzetes.

„Egy elvont vallás – amilyen számomra a kereszténység akkor és még sokáig volt – alig hathat ránk, szemben avval, amelyik benső érzéseinkhez fordul. Eljön majd egy nap, amikor fel fogom fedezni, hogy Krisztus vallása a világon mindennél jobban megindít; de akkor nem így volt. Csak a természet szeretete hatott meg mélyen, és ezt a kultuszt Wordsworth tanította nekem."

„Múltbeli lázadozásom nem a valóságos Isten, hanem képzeletem fantomja ellen irányult. Mindnyájan többékevésbé fantasztikus Isten-képpel növekszünk fel, amelyet gyermekkorunkból örököltünk, és ez ellen a fantom ellen kelünk fel, amikor értelmünk fejlődésnek indul. Az iskolában nyert tapasztalataim mélyebb valóságot ismertettek meg velem, amely a természet arca mögött rejtőzött; de ez csak zavaros benyomás volt, amelyet a józan ész nem igazolt. Spinozának köszönöm, hogy megmutatta nekem: a világegyetem túlvilági hatalma az értelem hatalma, és az ember számára a legmagasabb elérhető bölcsesség felismerni ezt az értelmet a mindenségben. ... Így ragyogott rám a »Vallomások« fénye. Végre megtaláltam, amit olyan régen kívántam: személyes beszámolót a szenvedélyesen átéltekről, egy rendkívüli képzelet gazdagságával, az értelem összes erejét és az akaratot az igazság keresésére elkötelezve... Szellemem végre megnyílt az ortodoxia előtt. Úgy emlékszem, Szent Ágostonnál hallottam először »katolikus egyházról« beszélni, mint olyan valóságról, amely tiszteletet vált ki, és vizsgálódást érdemel. Csak nagyon bizonytalanul sejtettem, mit jelent ez a meghatározás, de legalább szerepelt szellemi világom térképén, jóllehet még sok időnek kellett eltelnie, míg mást is jelentett számomra, mint könyvből merített eszmét."

„... A Rómaiakhoz írt levéllel kezdtem, s az első fejezettől kezdve megdöbbentett a pogány világ elítélése. Tulajdon világunk ítéletét láttam benne. A bűnök, amelyeket Szent Pál kiemelt, ugyanazok voltak, amelyek Oxfordban szemet szúrtak nekem. Ami a legjobban megdöbbentett, az nem is a bűn volt önmagában, hanem az, ahogy Szent Pál indokolta: Mert »Istent ismerve, nem dicsőítenék úgy, mint Istent, ... esztelen szívük sötétségbe merült.« ... Civilizációnk története valamennyi lépcsőfokával – elfordulás Istentől, a hamis tudomány fejlődése, materilizmus, erkölcstelenség – minden emberi civilizáció történetére hasonlít. A »világ« önmagában a rossz, a bűn állapotában van. ... Ekkor hosszú levelet írtam (C. S.) Lewis-nak erről a textusról: így hát ahogy minden meghal Ádámban, minden Krisztusban nyer új életet. Már nem emlékszem pontosan, mit mondtam, de attól fogva világosan láttam, hogy ha olyan természetet örököltünk is, amely a rosszra hajlik, Krisztusban új természetet szerezhetünk.

Ez megértette velem, hogy az emberiségben van szervezeti egység: mindnyájan ugyanattól a természettől örököljük, és mindnyájan megkapjuk az új természet ígéretét Krisztusban. Ekkor vált előttem először világossá, mit jelent az egyház. Eddig nem volt számomra más, mint a társadalmi intézmények egyike. Most értettem meg, hogy nem kevesebb, mint az új emberiség."

„Nehéz leírni azt a borzadást, amelyet a római egyház váltott ki belőlem. Bizonyos értelemben kétségtelenül az ismeretlentől való félelem volt. Számunkra mindig, apám egykori kifejezése szerint »outside the pale« volt (határainkon túli, környezetünktől idegen), különleges, távoli dolog, lényegében idegen az angol élettől. A családi elfogultsághoz egy másik, mélyebb érzés kapcsolódott: olyan előítélet, amely minden angolban benne van. A szakítás Rómával pszichikai élménye életünknek, a tudatalattiba süllyedt emlék, amely azonban kész minden alkalommal feléledni, ha a körülmények kiváltják. Szembe kellett néznem a lelkem mélyén bujkáló szörnyeteggel."

„Milyen lehet hát az anglo-katolicizmus helyzete a római egyházzal szemben? Különös, nem hiszem, hogy hasonló helyzetben bármiféle érdeklődést tanúsítottam volna ez utóbbi iránt. Csak az angol egyház doktrínája foglalkoztatott, és főleg az áldozás problémája gyötört. Mi a szentség természete? Valóban Krisztus testét vesszük magunkhoz? Vagy pedig Krisztus csak meghatározhatatlan módon van jelen? Vagy a kenyér és a bor csupán a hit ereje által válik a Krisztusban való részesedés eszközévé? Ezeket a különböző álláspontokat képviselték az angol egyházban. De senki sem tudta megmondani nekem, hol van az igazság."

„Bezárkóztam a szobából nyíló kis odúba, amelyet csak egy padlásablak világított meg, hogy jobban el legyek különülve a világtól. Itt, lélekben a kereszt lábához borulva, minden erőmből Istent szólítottam. Az imádság hatalmas hulláma ragadott magával. Minden mást elfelejtettem, és késlekedés nélkül jött a válasz; olyan egyszerű megoldás volt, hogy csodálkoztam, miért nem gondoltam rá hamarabb; úgy jött, mint isteni sugallat, és békét adott a szívemnek. Megértettem, hogy meg kell változtatnom életmódomat, és dolgoznom kell a tanyán."

„[Newman műve* után] nyilvánvaló lett előttem: az élő egyház, amely Pünkösd óta folyamatos fejlődésről tanúskodhatott, és amelynek a tanítása századokon át a Lélek vezetésével épült ki, nem más, mint a római egyház."

„A katolicizmusban egyre világosabban új keresztény kultúra forrását láttam, amely képes arra, hogy felhasználja a modern természettudomány és a történelem minden eredményét, hogy új keresztény civilizációt teremtsen...
Az anyagi civilizációknak, a társadalmaknak és kultúrájuknak megvan a felfelé ívelő és a hanyatló korszakuk; értékük csak olyan mértékben van, amennyire az emberi nemet képesek segíteni abban, hogy fokozatosan előbbre jusson Isten országa felé. Ennek alapján fogják majd megítélni őket...
A mi civilizációnk éppúgy össze fog omlani, mint a múlt civilizációi; sem félni nem kell tőle, sem sajnálni, mert ennek a világnak a »külső formája«, Szent Pál kifejezése szerint, elmúlik; de ez alatt a külső forma alatt ott van, ami folytonosan épül: Krisztus Teste, amely az emberiség egysége az Igazságban és a Szeretetben."

* A keresztény tanítás fejlődése

John Gummer (1939–): Egy anglikán pap fia, történész, brit konzervatív politikus. 1993-ban katolizált, azután, hogy az Anglikán Egyház engedélyezte a nők pappá szentelését.

H

Theodor Haecker (1879–1945): Német író, filozófus.

„Amikor még háromnegyedrészt pogány voltam, de már világított számomra egy nem e világból való fénysugár is; amikor még szívem mélyén túl sokra tartottam a világ szépségéből származó javakat; amikor még a szépség kelyhéből ittam, s bár soha meg nem részegültem, mégis majdnem tönkrementem, mert mindenről, még magamról is elfelejtkeztem, ha beletemetkeztem egy vers, egy éjszaka vagy egy álom harmóniájába; s mindezek közepette szívem nem találta meg a keresett beteljesedést, ami majdnem reményvesztetté tett; amikor még az ősök, a filozófusok, a zenészek, a költők, a festők által ránk hagyományozott kulturális örökség gyermeki büszkeséggel töltött el; akkor egy nap felébredtem és láttam, hogy akik ezt az örökséget birtokolják, azért ragaszkodnak hozzá, mert hasznot húznak belőle. Mintha villámcsapás sújtotta volna szívemet és agyamat; elkeseredésemet pedig nem gyűlöletből, hanem haragomban és dühömben fogalmaztam meg.”

„Magamért is harcoltam, fenyegető kétségbeesésem ellen és önmagam megismeréséért. Lehetséges, hogy vannak emberek, akik gyorsan magukra találnak; én nem ilyen vagyok. Nagy kitérőket kellett tennem, amíg magamra leltem, és azért is, hogy a lelkem kiemelkedjék a melankólia tengeréből, ahol elmerülés fenyegette, a remény örök csillagai felé, mert mindig világított egy fény, amely nem e világból való. Hogy úgy mondjam, a pokolban – és gyakran valóban a pokolban voltam. Nagyon türelmetlenül, és ha a türelmetlenség bűn, akkor a bűnben. A felégetett és kiszáradt sivatagok poklában szárazak a szemek, amíg a kegyelem sója és vize, a könnyek adománya elérhetetlen számukra, és csak egyetlenegy könnycsepp adatott. Boldog az az ember, akinek a számára ez a remegő, ólomsúlyú, reménytelenségével fájdalmat okozó, tekintetet elhomályosító könnycsepp a kegyelem és az ég pártfogása következtében az ima örömének áttetsző gyöngyévé változott.”

„Az éjszakában megjelent egy fény, amely éjjé változott. Az ember felébred, a szeme és az arca könnytől nedves. Tudja, hogy álmodott, de már nem tudja, hogy mit álmodott. És mégis ettől az éjszakától kezdve más lett az élete. Osztályrészül kapott egy fényt, amely létének egy egészen új dimenzióját fedi fel. De ennek a fénynek a forrása teljesen homályban marad.

... Ha Isten nem tudja többé a szíveket úgy irányítani, mint a pusztító hegyi patakokat, akkor mindennek vége. Hit, remény, szeretet nélkül vagyok? Nem! De éjszaka van, mégiscsak éjszaka, amely úgyszólván a fény által küldött mentség és menedék egyszerre. Isten hagyja magát megtalálni majd, és az a bizonyosság, hogy az ember megérteti magát vele, és ő is megérti őt, ez a boldogság fénye. ... Minden olyan fekete volt az életemben, és Isten megvilágította azt. Ne felejtsd el, szívem, ne felejtsd el! A zaj, amit az »utálatos gonosztevők« okoznak, néha túlharsogja a szavakkal ki nem fejezhető isteni mormolást. A harchoz különböző eszközök vannak: megalkuvás nélkül kell élni, ahogy azt tanította nekünk, és a legfontosabb, hogy soha ne szakadjunk el Istentől: »Szeresd őt! Ha ez most lehetetlen számodra, akkor harcolj vele, vádold őt, védd meg érveidet vele szemben, mint Jób, sőt ha képes vagy rá, káromold, de ne hagyd el soha!«”

„Bevallom, hogy a [náci] párt győzelme nagy kísértésbe vitt, mert Isten nemlétének bizonyítékát láttam benne, vagy legalább – ó, Istenem – bocsáss meg szegény őrültnek, amilyen én vagyok, vérig kínozva, bocsásd meg ezt a zavaros káromkodást! Bocsásd meg nekem, Szentháromság, hogy többé-kevésbé megértem azokat, akik megkockáztatják, hogy elhagynak, többé nem hisznek és kétségbeesnek.”

„Ha még sokat és súlyosan kell szenvednem, Uram és Istenem, tedd, hogy ez a szenvedés egy kicsit méltó legyen neved, megaláztatásod és dicsőséged szolgálatára.”

Scott Hahn (1957–): Presbiteriánus lelkész és teológus, a Chesapeak-i Presbiteriánus Teológiai Szeminárium tanára, harcos antikatolikus. Miután rájön (feleségével, Kimberlyvel közösen), hogy a fogamzásgátlás ellentétes Isten törvényével, és hogy ezt csak a Katolikus Egyházban képviselik, elkezdi tanulmányozni a katolikus teológiát, majd 1986 húsvétján katolizál. Megtérését a magyarul is megjelent: Minden érv Rómába vezet (*Rome Sweet Home)* című könyvében meséli el. Jelenleg katolikus író, teológus és hitvédő, a Steubenville-i Ferences Egyetem tanára, a St. Paul Center for Biblical Theology szervezet alapítója és elnöke. 2004-ben elnyerte a Bölcsészettudomány Doktora díjat. Az amerikai konzervatív katolikusok jelentős központi alakja.

Kimberly Hahn (1957–): Scott Hahn felesége. A híres presbiteriánus evangélista, Jerry Kirk lánya. A Gordon–Conwell Hittudományi Egyetemen szerzett diplomát teológiából. Egyik dolgozatában a fogamzásgátlás történetét kellett megvizsgálnia keresztény szemszögből. Ekkor jött rá férjével arra, hogy ebben ma már (1930 óta) csak a katolikusok képviselik a Biblia tanítását. Scott Hahn katolizálása után négy évvel ő is belépett a Katolikus Egyházba.

Isaac Hecker (1819–1888): Mélyen hívő unitárius, tagja volt a Brook Farm utópista mozgalomnak. 1844-ben elhagyja a kolóniát és megkeresztelkedik, majd belép a redemptorista rendbe. A katolikus hit amerikai terjesztése érdekében megalapítja a paulista rendet.

Joris-Karl Huysmans (1848–1907): Író, filozófus.

„– Hogyan jutott el odáig, hogy újra katolikussá lett?
– Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy hosszú évekig hitetlen voltam és aztán váratlanul egyszerre csak hittem.
Tulajdonképpen nagyon meglepődtem ezen, a megtérésről előzetesen alkotott eszméim miatt. Hallottam a lelkek hirtelen és heves megtéréséről, villámsugárként vagy pedig lassacskán feltörő hitről, amely áthatol a hosszan s bölcsen előkészített talajon. Világos, hogy a megtérések különböző módon történnek, mert Isten saját belátása szerint cselekszik. De kell még egy harmadik eszköznek is léteznie, annak a legmegszokottabbnak, legáltalánosabbnak, amelyet a Megváltó az én esetemben alkalmazott: ezt azonosíthatnánk az egészséges emberi gyomor emésztésével, amely dolgozik anélkül, hogy észrevennénk. Nálam nem volt damaszkuszi út, semmiféle válságélmény; nem történt semmi. Fölébred az ember egyik szép reggelen, és anélkül hogy tudná, hogyan és miért, megtörtént. ... Kétségtelenül föl tudok mutatni itt-ott egy-egy mérföldkövet a megtett út mentén: a művészet iránti szeretetet, az örökölt hajlamot, az életuntságot; sőt még gyermekkorom elfeledettnek hitt benyomásaira is vissza tudok emlékezni, templomlátogatásaim alkalmával feltört sötét gondolatsoraimra; de ezeket a szálakat összekötni, csokorba rendezni nem tudom. Amit nem tudok megérteni, az a világosság hirtelen, csendes felszínre törése bennem. Ha megkísérelném megmagyarázni magamnak, hogyan lehet, hogy egyetlen éjszaka folyamán, miután egy nappal előbb még hitetlen voltam, hogyan váltam hívővé, semmit sem tudok fölfedezni, mert az égi összetevő nyomtalanul eltűnt. ... Ó!, hogyha arra a borzalomra, arra a létundorra gondolok, amely évről évre rosszabbá vált bennem, megértem, hogy szükségszerűen az egyetlen, számomra védelmet nyújtó kikötő, az Egyház felé eveztem!
Korábban megvetettem az Egyházat, mert volt egy pillérem és én annak támaszkodva álltam egyenesen, mikor az életuntság erős szelei fújtak: hittem a regényeimben, történeti könyveimen dolgoztam, s ott volt számomra a művészet. Végre beláttam, hogy mindez teljesen elégtelen, abszolút képtelen arra, hogy boldoggá tegyen. Azután megértettem, hogy a pesszimizmus legföljebb olyan embereket képes felemelni, akiknek a valóságban egyáltalán nincs szükségük vigasztalásra; rájöttem, hogy a pesszimizmus elméletei csalogatnak és hitegetnek, amíg az ember fiatal és egészséges, de végtelenül erőtlenné és siralmasan hamissá válnak, ahogy az ember öregszik, jelentkeznek a betegségek, és minden romba dől! A lelkek kórházába, az Egyházba mentem. Ott legalább befogadják az embert, ágyba fektetik és ápolják; nem elégíti ki őket az, hogy – mint a pesszimizmus klinikáján – hátat fordítva megmondják neki, milyen betegségben szenved!” (Úton)

Reinhard Hütter (1958–): Német születésű amerikai lutheránus teológus. 2004-ben belépett a Katolikus Egyház közösségébe.

J

Max Jacob (1876–1944): Francia költő, író, festő és kritikus.

„Ó, hogy életem csúcspontjának emléke napról napra erősítse hitemet és szent születésnapként tiszteljem azt az 1909-es szeptemberi napot, amikor angyalod betért lakásomba, hogy megismertesse velem irgalmadat. Erre a jelenésre mindig emlékezni fogok, amíg megőrzöd emlékezőképességemet. Újra és újra felidézem a sárga és kék ruhába öltözött angyalt. Az okoskodásokkal, az ateisták, a tévelygő és ámító fecsegők és tudósok minden piszkálódásával szemben állítom, amit két szemem látott, keblem mámoros lelkesedését, örömkönnyeimet...”

„Hogy kiűznek [Párizsból]?! Nem hagytam-e már ott őket régóta? A keresztények Istene megszólított, amikor gyermek voltam, megszólított, amikor ifjú voltam, fennhangon szólított meg 1909 szeptemberében. Íme itt vagyok, Uram, íme itt vagyok, életem végéig.”

„Önmagamban, segítség nélkül nincs erőm arra, hogy megváltoztassam földi életemet, amelytől iszonyodom, és kiktől várhatnék segítséget, ha nem a katolikus papoktól? A zsidók az ész emberei, nekem a szív embereire van szükségem...”

„– Miről mondottál le? – kérdezi a Jó Barát. – Nem kellett semmiről sem lemondanom, mert sohasem kerestem mást szerte a világban, csak Téged.”

„Egyetlen különleges kérése volt hozzám: katolikusként akart meghalni. Ó, milyen tapintatosan, milyen szerényen fogalmazta meg ezt a kérését, hogy ne bántson meg bennünket, zsidókat! ... Mindent megígértünk neki. Sikerült ígéretünket megtartani.” (A drancyi koncentrációs tábor egyik zsidó orvosának vallomása)

Francis Jammes (1868–1938): Költő.

„Beszélek Istenről – talán nem is komoly hitemmel? Nekem közömbös sok vita róla, falum kis temploma jár egyre csak eszemben.”

„Kedves Barátom, megkaptam levelét, amely – be kell vallanom – szinte ugyanannyi csodálkozást váltott ki belőlem, mint örömet. Önt boldog embernek hittem, aki arra teremtetett, hogy örüljön a szép és jó dolgoknak, s aki nemigen fáradozik azon, hogy keresgélje a »Hortus conclusus« [zárt kert] kulcsait... Az egyetlen emberhez méltó magatartás, ha kiállunk e bűnös világ elé, és hősiesen, rendíthetetlenül, mint az öreg Jób – bizonygatjuk, hogy van számonkérés... Hogy nem úgy szólok önhöz, kedves barátom, mint egy szent, és nem mondok súlyos, vigasztaló szent szavakat? Csak egy bűnös vagyok és nevetséges író. De legalább hitem olyan mély, amilyen teljes a bizonyosságom.” (Levél Paul Claudelhez)

„A leggyatrább, a legzavarosabb megtérés az én megtérésem volt. Nem az öröm virágaival a kezemben, ajkamon mézédes dalokkal mentem az Úr felé. Bús gyermek voltam, aki elszédült, elvesztette a talajt a lába alól, és hirtelen megpillantotta a parton az ágat, amelyben megkapaszkodhat...

Túlságosan habzsoltam az élet italát, faltam gyümölcseit, megismertem az ember korlátait, fagyos szomorúság borult rám, egyfajta halálba süllyedtem, mert nem értettem meg, hogy miközben az ember a rosszat teszi, mégis kérheti az Istentől a megújuló kegyelem kimondhatatlan jóságát. – Egy napon ágyamon feküdtem, összetört testtel és lélekkel, megalázottan, elcsigázott idegekkel. Amikor magamhoz tértem ebből a húsz percig tartó teljes kimerültségből, könnyek között jelentettem ki: Kell, hogy ez legyen, különben nincs semmi! »Ez«, de mi? A római katolikus apostoli egyház, amelyre kezdett engem tanítani – noha tengerek választanak el egymástól bennünket –, második őrangyalom, Paul Claudel. – Felkeltem, hogy elmenjek ezen a vasárnapon végigsírni a bordeaux-i székesegyház miséjét. Lényem mélyén egy öröm kezdett kibontakozni. Lehetséges lenne, hogy az embert egy ilyen öröm vegye hatalmába? A pogány, aki voltam, első ízben érezte át – hogy is mondjam? – a mozgást, amelyet Isten indított el szakadékom mélyén. Elsősorban önnek vagyok hálás ezért, atyai barátom!” (Levél Paul Claudelhez)

„Társra volt szükségem, hogy a kegyelem azúrja finom szálaival beszője annak az agyagtömbnek repedéseit, ami én vagyok. Iszonyatos lelkiismereti aggályaim voltak, még abban is kételkedtem, hogy egyáltalán gyónhatok és áldozhatok-e. Majd egy napon így okoskodtam: Lehetetlen, hogy Isten eltaszítson egy embert, aki egyesülni akar Vele.”

„Felelj, Uram, mondd, szíved mit kíván?
– Drága fiam, könnyeid kellenének, s egy, a kereszten éneklő madár.
– Uram, tövises fődről szól ez ének, s énekellek, míg tart agóniád, de engedd meg, hogy szörnyű koronádon végül is a madár fészket találjon.”

Johannes Jörgensen (1866–1956): Író.

„Egy borongós januári délutánon a fiú a hideg szobában ült, és kétségbeesett levertség lett Úrrá rajta; nem volt benne más, csak a létezés tudata és ez félelemmel töltötte el; nem tudott szabadulni a gondolattól, hogy nincs más lét, csak ez...

Ez volt hát minden. Nem volt másik világ, mint ahogy másik Isten sem volt... Fölötte, önmagán kívül senki, csak az üres, hideg és feneketlen semmi. A gondolat teljes súlyával nehezedett rá, mialatt a szürke alkonyatba nézett, és nem tudott szabadulni a kimondhatatlan fájdalom terhétől."

„Senki sem lesz istentagadó, ha nem arra szolgált rá; mindenkinek olyan a hite, amilyent megérdemel. Én szabadgondolkodó lettem, nem azért, mert Höffding a szabadgondolkodást prédikálta, hanem mert szellemem efelé hajolt. Erkölcsellenessé és erkölcstelenné váltam, nem azért, mert Georg Brandes ezt szította bennem, hanem mivel én magam alacsony erkölcsi nívón álltam... Nem voltam jó, hanem egy fantáziából, érzelgősségből és érzékiségből összetett lény, és így »erkölcsi szabadságra« voltam ítélve. Mint minden gyenge jellem, én is felelősség nélküli szabad életet akartam."

„A modern ember számára kizárt dolog a reménykedés valami felsőbbrendűben; számára csupán a sekélyes földi lét adott, és az érvényben lévő filozófiának megfelelően nem lehet másfajta élete. Így az ember be van zárva ebbe az anyagi és mulandó világba, a halállal pedig mindennek vége. Ebből adódik egy beszűkült, szokványos, jelentéktelenné váló élet érzése, amellyel az ember kedve és hangulata szerint bánik. Elfelejti, hogy élet csoda, titok, valami szent dolog, és hogy jámborul kell élnie. De vannak még lelkek, akiknek szükségük van a végtelenre, a boldogságra, egy mély és értelmes világban való életre..."

„Ez a levél* éppen nem fokozta a katolicizmus iránti rokonszenvemet, inkább az ellenkező irányba hatott... Titokzatos panteizmus ejtett rabul, felizgatott és kiszívta minden erőmet... Most, amikor a nagyvilág kapuja kitárult előttem, és úton voltam dél felé, megtorpantam... Félelem fogott el, mintha szándékomban valami rossz lenne, ami megbosszulhatja magát...

Ez az érzés egy teljes egészében keresztény sejtéshez vezetett: kezdtem belátni, mit jelent az, hogy az embernek szüksége van a kegyelemre. Mert senki sem élhet bűn nélkül: senkinek sincs ereje ahhoz, hogy mindenben kövesse Krisztust. Egész életvitelünknek szüksége van a megbocsájtásra és kegyelemre. Ahhoz azonban, hogy ezeket megkaphassuk, be kell látnunk és el kell ismernünk bűnös voltunkat... A bűn beismerésével fölfedezi az ember a megbocsájtás és egy új élet reményét is... Engem kettős érzés kerített hatalmába: egyfelől szégyenkeztem és utáltam magamat, másfelől törekedtem a nagy életlehetőség után... Ha közeledem a kereszténységhez, az még nem jelenti azt, hogy Rómához közeledem."

* Verkade írt neki egy levelet, amelyben a beuroni bencés kolostorba hívta.

„A pap fölvette az oltárról a szentségtartót, fölemelte, és megáldotta a térdeplő tömeget. Én is letérdeltem a sokaság közepén, mintha valami ellenállhatatlan hatalom kényszerített volna rá, s ebben a pillanatban, az egybegyűltek és az imádság mélységes csendjében éreztem, hogy Valaki ott van mellettem... és ettől a luzerni estétől kezdve Krisztus tüze ott égett a szívemben. De a szívem nem akarta engedni, hogy ez a tűz fölemésszen, hanem megpróbálta elfojtani, és lehetőleg kioltani ezt a lángot, mert félt attól, hogy megadja magát ennek a lobogásnak, amelyikről tudtam, hogy Istentől jön, és újra Istenhez akar emelkedni; a szeretet lángja volt ez, és annak tárgya a Legfőbb Jó."

K

II. Károly (1630–1685): Angol király.

Keresztély Ágost (1666–1725): Protestáns szász herceg, a budavári győzelem egyik fő részese. 1689-ben katolizál a karmelitáknál. Papnak áll – 1796-ban püspöknek nevezik ki, majd bíborossá. 1707-től esztergomi prímás érsek.

Ronald Knox (1888–1957): Anglikán káplán (apja a manchesteri püspök volt), majd katolikus teológus, bibliafordító, pap, és író.

„Ez a karácsony napja döntő fordulatot jelentett számomra. A könyv* által felidézett jelenetek, a kis kápolna, ahol az istentiszteletet bemutatták, az a mód, ahogy az istentiszteletet tartó pap a Szent Szűzről beszélt, egy öreg plébániatemplomban hallott gyónások, mindez jobban felkeltette az érdeklődésemet, mint a könyv pszichológiai jelentősége. Most lépett be először életembe a katolicizmus. Eddig csak homályos sejtelmem volt róla, mint egy meglepetésről, és éppen emiatt vonzott. Szemben találtam magam ezzel a problémával."

* Robert Hugh Benson: A láthatatlan világosság

„Az aszketizmusnak ez a szomjazása egy tartósabb hatású elhatározáshoz vezetett. Azt hiszem, meg tudnám jelölni a pontos helyét annak a lépcsőnek, ahol tizenhét éves koromban egy este letérdeltem, és nőtlenségi fogadalommal köteleztem el magam."

„Egyáltalán nem volt még kérdéses számomra a választás az anglikán és a katolikus Egyház között. Teljesen az előbbihez húzott a szívem. Úgy tekintettem, mint holt formulák összességét, de a hívek eléggé élő gyülekezetét ahhoz, hogy visszavezessen a régebbi utakra."

„...[Az angliai reformáció története] egészen addig a pápaság számára fenntartott igazgatási jogoknak a Korona által való bitorlásából állt... A reformáció... a Koronával szemben a rabság állapotába juttatta az egyházat."

„Szerintem minden tekintély, amelyik nem nyúlik vissza a középkori római katolikus Egyházig – a keleti ortodoxiával való mindenféle keveredés nélkül –, értéktelen volt."

„...a különféle korokban az emberek minden erőfeszítése arra vonatkozóan, hogy felfedezzék Péter teljes jogú utódját, egyszerűen csupán cikcakkos utakat eredményezett, amelyek végül ugyanabba a célpontba vezettek: ... Rómába."

„Ritka testvéries, bizalmas kapcsolatban éltünk [fivéremmel]. És most láttam őt mint anglikán papot, amint első alkalommal celebrálja vallásunk legfenségesebb misztériumát, abban a templomban és azon az oltáron, ahol három évvel ezelőtt az ő jelenlétében én mondtam legelső misémet. Milyen alkalom ez a tökéletes boldogságra! Mégis pontosan akkor jelent meg előttem hirtelen az érem másik oldala. Ha ez a kétely, ez az aggály... indokolt lenne, akkor sem az egyikünk, sem a másikunk nem volna pap, ez a mise nem lenne mise, ez az ostya nem volna megmentő erejű! ... Kelepcébe ejtettek, becsaptak, elárultak bennünket. A pusztaságban szántottunk... Nincs kíméletlenebb gondolat egy logikus elme számára... értelmem megmutatta nekem..., hogy ez burkolt gúnyolódás... Ennek a felfedezésnek a kínja miatt egészen az utolsó evangéliumig minden jámbor gondolat hiányzott a lelkemből, csak átkot tudtam mondani VIII. Henrikre. Ebben a lelkiállapotban járultam kézcsókra az új paphoz."

Kolnai Aurél (1900–1973): Nyugat-Európában is híres morál- és politikai filozófus. Zsidó családban nevelkedik, és a Huszadik Század, valamint a Galilei-kör szellemi holdudvarából induló filozófus a nyugati világ ismert konzervatív gondolkodója lesz. 1926-ban megkeresztelkedik, katolizál; hitét és az Egyházat a legbiztosabb támaszként mutatja fel egész életében. („Hazatértem a jelentések, minőségek és hierarchiák helyreállított univerzumába.")

Robert C. Koons (1957–): A texasi egyetem filozófiaprofesszora. Aktív evangélikus volt. 2007. május 26-án egységre lépett a Katolikus Egyházzal.

„A [protestáns] álláspontomban való bizalmamat három ökölcsapás érte: (1) az új (elsősorban protestáns) tudományos kutatás Pál leveleiről, amelyek komoly kétségeket támasztanak Luther Márton és Philip Melanchton szélsőségesen individualista és egzisztencialista olvasatának helyességében, amelyeket Pál hit általi megigazulásról szóló tanításához fűztek; (2) a megigazulásról szóló lutheránus-katolikus párbeszéd gyümölcsei, ami legteljesebben az 1997-es megigazulásról szóló Közös Nyilatkozatban fejeződött ki, ami jelentősen tisztázta számomra a két fél közötti doktrinális különbségek finomságát; (3) a korai, különösen az „evangelikálnak" tartott egyházatyák, Aranyszájú, Ambrus és mindenekelőtt Hippói Ágoston írásainak egy alaposabb vizsgálata..."

Krisztina svéd királynő (1626–1689): 1654-ben lemond trónjáról, hogy katolizálhasson.

Gabriele Kuby (1944–): Német szociológus, író, újságíró.

Az 1968-as liberális forradalom szimpatizánsa és harcostársa volt. Miután egy nagy belső üresség vett rajta erőt, a hetvenes évek elején „hasissal a hátizsákjában" – ahogy maga írja – vetette magát az életbe, válaszokat keresve a szívében egyre jobban eluralkodó vágyra. A válaszokat húsz évig az ezotéria és a pszichológia területén kereste, majd egy megtérés után, 1997-ben belépett a Katolikus Egyházba. „Ma azt kérdezem magamtól – írja –, hogyan lehetséges a Jézus Krisztusban való lehorgonyzás nélkül egy olyan világban élni, melynek alapértékeit a 68-as forradalom szétzúzta." Könyvszerzőként és előadónőként ma a modern társadalom zsákutcáit tárja fel, a kivezető utat pedig a keresztény értékekhez való megtérésben látja.

L

Eve Lavallière (1866–1929): Francia színésznő, majd ferences nővér.

Gertrud von Le Fort (1876–1971): Jelentős költő és írónő.

Heidelbergben, Marburgban és Berlinben tanult evangélikus teológiát, filozófiát és történelmet. Elsősorban a nő mivoltával foglalkozott, ennek során ismerte meg a katolikus dogmatikát, és vezette a mariológia és a házasság szentségének teológiai magyarázata az Egyházba. 1926-ban, 50 évesen katolizált.

„A katolikus dogmatika minden idők legjelentősebb állításait tette a nőre vonatkozóan. Ezen állításokhoz képest a nőiség minden más metafizikai magyarázata a teológiai felfogás visszhangjának tűnik és vallásilag tartalmatlan, jelentéstelen." (Az örök nő)

A müncheni egyetem díszdoktora, és több akadémia tagjává választották.

Graham Douglas Leonard (1921–): London anglikán püspöke volt 1991-ig, amikor a nők pappá szentelhetőségéről szóló anglikán egyházi döntés miatt kilépett egyházából, és katolizált. 1994-ben pápai engedéllyel katolikus pappá szentelték. Nős, két fia van.

Ignace Lepp (1908–1966): A francia kommunista pártban töltött be jelentős tisztségeket. Ateizmusával és marxizmusával szakítva belépett a Katolikus Egyházba, és 1941-ben pappá szentelték.

Elisabeth és Felix Leseur (1866–1914; 1861–1950): Orvos házaspár. Elisabeth boldoggá avatása folyamatban van. Felix Leseur felesége halála után belépett a domonkos rendbe, és 1934-ben pappá szentelték.

Dom Lou Tseng-Tsiang (1871–1949): Kínai államférfi és diplomata.

Clare Boothe Luce (1903–1987): Drámaíró, szerkesztő, nagykövet és az amerikai kongresszus tagja. 1946-ban tért a Katolikus Egyházba, később pedig a máltai lovagrend női tagja lett.

M

Gabriel Marcel (1889–1973): Egzisztencialista filozófus.

Ateista szülei mellett nőtt fel, és maga is ateista volt, amikor is 1929-ben megtért, és rövid habozás után a Katolikus Egyháztól kérte, hogy keresztelje meg. Ezek után teljes keresztény életbe és egy megújult filozófiai munkálkodásba kezdett.

„… azt hiszem, mindig ismertem és szerettem [Bachot] … emlékszem rá, hogy mintegy tizenhat évesen hatvan vagy nyolcvan kantátáját megvásároltam, nyomban leolvastam és aztán lejátszottam őket. A keresztény élet alapjában véve az ő passióin és kantátáin keresztül került közel hozzám."

„Sohasem irigyeltem azokat az iskolatársaimat, akik hitoktatásban és vallásos nevelésben részesültek; igaz, hogy közülük való barátaim is hitetlen családokba tartoztak. Én bejáró diák voltam, de a gimnázium padjaiban olyan fiúk mellet ültem, akik előzőleg vallásos intézetekben nevelkedtek. Nekem azonban sohasem jutott eszembe, hogy érdeklődjem tőlük, milyen lelki táplálékot kaptak ott, vagy pontosabban fogalmazva, ha létezett is ilyen lelki táplálék, értéktelennek tartottam azt. Nem mondhatom hát azt, hogy gyermekként sóvárogtam volna e tőlem megtagadott javak után."

„Tanúsíthatom, hogy a hit olyan pillanatban született meg bennem, amikor rendkívüli erkölcsi egyensúly állapotában voltam, és kimondhatatlan boldogság érzése töltött el. Ha ez akkor másként van, talán gyanúsnak tűnt volna."

„Nem kételkedem többé. Csodálatos boldog ez a reggel. Életemben először tapasztaltam meg eleven tudattal a kegyelmet. Ezek a szavak ijesztőek, mégis így van. Végül is bekerített engem a kereszténység, és alámerültem benne. Boldog elmerülés! Nem akarok tovább írni. És mégis szükségét érzem. Az a benyomásom, hogy dadogok... ez valóban újjászületés. Minden olyan más. Improvizációimban is tisztán látok. Egy új kép van előttem, az eddiginek a visszája – egy olyan világ képe, amelyik egészen itt volt, és amelyik végre megfelel."

„Ma reggel meglehetősen rosszul éreztem magamat és fáradtsággal olvastam a Trienti Zsinatnak a keresztségre vonatkozó rendelkezéseit. Nehéz mindezt felfognom, és ugyanakkor az a különös érzésem támad, hogy végbemegy bennem valami, ami mintha szétzúzná vagy fölemésztené ellenállóképességemet. – Illúzió ez? Túl sokáig szemléltem csupán kívülről mindezt. Most egészen más szemléletmódhoz kell hozzászoknom. Nagyon nehéz. Úgy érzem, bensőmben szüntelenül égek."

„Leginkább az akarat tart fenn: nem akarok a Krisztust elárulók vagy az Őt egyszerűen meg nem látók oldalán lenni. Ez most számomra az Evangélium termékeny középpontja."

„A protestantizmus jobban vonzott, mint a katolicizmus… Az volt az érzésem, hogy a katolikus ember nem szabad. És ha sógorommal, ezzel az egyszerű, de nagyon értékes ardechi protestáns falusi lelkésszel beszélgettem, úgy éreztem, hogy sokkal közelebb állok hozzá, mint katolikus barátaimhoz. Nem, valóban nem értem, hogy azon a napon, amikor... F. Mauriac intézte hozzám kérdését, miért a katolicizmus, és nem a protestantizmus mellett döntöttem, akkor azt mondtam magamnak: »Igen, keresztény vagyok, és gyávaság lenne, ha a továbbiakban nem lennék egészen az.« No de a hívó szót olyannak hallottam, ami sokkal messzebbről jött, mint Mauriac kérdése, és a katolicizmus mellett kellett döntenem."

Jacques Maritain (1882–1973)

Raissa Maritain (1883–1960)

„1905. június 25-én két húszéves gyermek kaptatott fölfelé a Sacré-Coeurhöz vezető végtelen lépcsősoron. Szívükben az a gyötrődés tanyázott, amely a modern kultúra egyetlen komoly terméke, és egyfajta tettre serkentő kétségbeesés, melyben csak egy reménysugár csillogott – a maguk sem tudták, honnan szerzett –: bizonyosság abban, hogy egy napon feltárul előttük az igazság, amelyre éheznek, s amely nélkül az életet szinte elviselhetetlennek érzik.

Egyetlen gyenge támaszuk volt, valamiféle esztétikai morál, ezért szánták rá magukat még néhány kísérletre – noha azok túl szépeknek látszanak, semhogy sikerülhessenek –, mielőtt az egyetlen kiutat, az öngyilkosságot választanák. Időközben – hála Bergsonnak – megtisztították értelmüket a Sorbonne által beléjük táplált szcientista babonáktól, de jól tudták, hogy a bergsoni intuíció csupán gyenge menedék a modern filozófiából logikusan következő szellemi nihilizmussal szemben. Az egyház lényegét ostoba előítéletek és számos konzervatív hívő viselkedése rejtette el előlük, a hatalmasok és a gazdagok védőbástyáját látták benne, akiknek az az érdekük, hogy a lelkeket »középkori sötétségben« tartsák. Egy furcsa koldushoz igyekeztek [Léon Bloyhoz], aki minden filozófiát megvetve a háztetők fölött kiáltotta szét az isteni igazságot, s mint tökéletesen engedelmes katolikus, bármiféle forradalmárnál bátrabban átkozta a kort és azokat, akik a földi javakban találják meg vigasztalásukat.

Amit ő tárt fel előttük, nem foglalható szavakba: a keresztény testvériség gyöngédsége és az a fajta – könyörületből és félelemből fakadó – rettegés, amely elfogja az embert az Isten szeretetének jegyét hordozó lélekkel szemben. Mihelyt átléptük küszöbét, minden érték más rangot kapott valamiféle láthatatlan kapcsolóberendezés hatására. Tudtuk vagy megsejtettük, hogy csak egyetlen szomorúság létezik, az, hogy nem vagyunk szentek."

(Előszava Léon Bloy: Levelek keresztgyermekeimhez című könyvéhez)

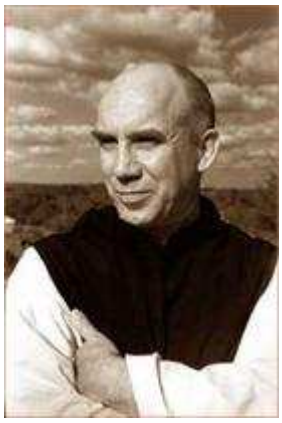
Arthur Featherstone Marshall – Anglikán pap. Az 1860-as években katolizált. Nagy védelmezője volt az I. Vatikáni Zsinaton dogmává kihirdetett pápai tévedhetetlenségnek. Thomas William Marshall testvére.

Thomas William Marshall (1818–1877): Anglikán pap. Miután mélyrehatóan megvizsgálta az Egyház püspöki kormányzásának teológiáját, felismerte, hogy az anglikán (ill. a protestáns) álláspont tarthatatlan, és ezek után belépett a Katolikus Egyházba. Ügyes hitvitázó volt.

Janne Haaland Matláry (1957–): Norvég professzorasszony, filozófus, politológus, emberjogi aktivista. A huszonéves, norvégként kötelezően protestánsnak született lány filozófiai tanulmányai során fedezi fel magának a rendszerben gondolkodás örömét. Amint pedig azt is felfedezi, hogy ez az öröm akkor tölti ki igazán az életét, amikor a rendszer a hittel találkozik, megtér és katolizál, eltűrve az emiatti számos támadást. Jelenleg az Oslói Egyetem politikatudományi tanszékén tanít, volt norvég külügyminiszter (1997–2000), az Igazságosság és Béke Pápai Tanácsának és a Családok Pápai Tanácsának a tagja, az „Élet- és Családvédelem Előmozdításáért Európában" elnevezésű Szent Benedek-díj kitüntetettje (2007).

Pierre van der Meer (1880–1972): Holland író. Bencés szerzetes.

Thomas Merton (1915–1968): Anglikánként nőtt fel (édesanyja kvéker volt), de nem találta egyházában helyét. Járt az episzkopális egyházhoz, majd a kvékerekhez is, de sehol nem érezte otthon magát. Korábban már lenyűgözte Róma városa és templomainak légköre, de a katolicizmus felé érzett antipátiáját, amely neveltetése folytán rögződött belé, nem tudta legyőzni. Egy hindu szerzetes ajánlotta neki Szent Ágoston Vallomásait és Kempis Krisztus követését. E könyvek hatására elkezdte érdekelni a katolikus teológia, majd 1939-ben katolizált is (ekkor már elvégezte a Columbia Egyetemet). 1941-ben belépett a trappisták közé, 1949-ben pappá szentelik. Az egyik legbefolyásosabb katolikus íróvá válik (több mint ötven könyvet írt), emellett teológus, költő és szociális aktivista.

„Hitem Rómában alapozódott meg. Itt láttam először Őt, Őt, akit most Istenemként és Királyomként szolgálok, aki kezében tartja és vezérli életemet. Azt hiszem, életemben először ekkor imádkoztam a szó igazi értelmében. Nem ajkammal, nem értelmemmel vagy képzeletemmel, hanem életem és lényem legmélyéről fakadóan, és arra kértem Istent – akit eddig még nem ismertem –, hogy szabadítson ki engem rabszolgaságom ezernyi kötelékéből."

„Kemény küzdelmek árán, sokáig bolyongva a pokol határában fekvő »senki földjén«, végre részesültem a keresztség végtelen kegyelmében. De utána ahelyett, hogy buzgó és gazdag lelkű katolikussá váltam volna, a langyos, tunya és közömbös egyháztagok ezreinek táborába sodródtam, akik úgyszólván nem is küzdenek azért, hogy a kegyelem élő áldásként éljen bennünk."

„Néztem a fehér Szentostyát, és hirtelen megértettem, hogy itt van életem fordulópontja, hogy minden egyetlen szavamtól függ, s ez valamiképpen az utolsó lehetőségem... Néztem az ostyát, és megértettem, hogy Ki az, akit nézek. Lelkemben ezzel az imával fordultam hozzá: – Igen, pap akarok lenni. Ha ez a Te akaratod, tégy engem pappá."

„Be voltam zárva új szabadságom négy fala közé. Szabad voltam. Már nem saját magamhoz, hanem Istenhez tartoztam. És Hozzá tartozni, ez a szabadság!"

Christa Meves (1925–): Híres német pszichológusnő, számos nagy sikerű könyv szerzője, több díj és érdemrend kitüntetettje. Hívő evangélikusból azért lett katolikussá 1987-ben, mert a Katolikus Egyház életvédelmi tanításában látta meg az igaz utat.

Mikes Kelemen (1690–1761): Református kisnemesi családban nevelődik. Apja halála után nevelőapja hatására katolizál.

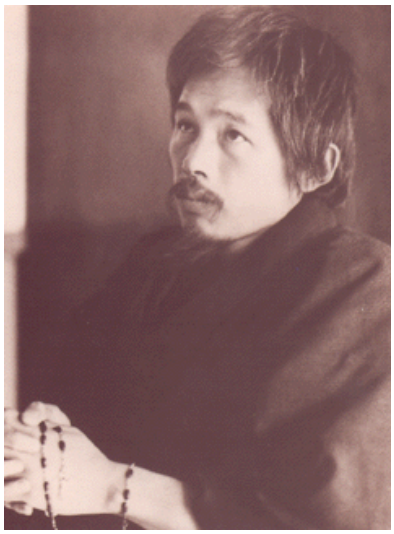
Paul Misraki (1908–1998): Zeneszerző.

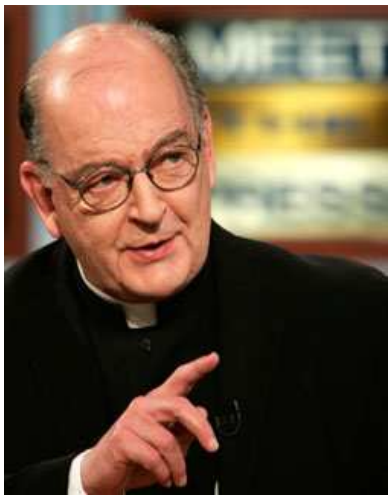
Manuel Garcia Morente (1882–1942): Spanyol filozófus.

N

Takashi Nagai (1908–1951): Orvos, író. A Nagaszakira ledobott atombomba egyik áldozata.

Richard John Neuhaus (1936–2009): Lutheránus lelkipásztorként katolizált 1990-ben, majd egy évvel később pappá szentelték. A *First Things* ökumenikus magazin alapítója, és számos könyv szerzője. Fontos alakja volt az amerikai katolikus életvédelemnek.

John Henry Newman (1801–1890)

„Nos, az igazi ok, amiért katolikus lettem, az volt, hogy a jelenlegi római katolikus Egyház az egyetlen egyház, mely az ősi, Szent Atanáz egyházához hasonlít, nagyon erősen hasonlít ahhoz."

(Letters and Diaries XXIV. 325: Miss Helbert részére. Kr. u. 1869. 08. 30.)

„Amióta katolikus lettem, természetesen vallási fejlődésem további történetéről nincs mit beszélnem. Amikor ezt mondom, nem azt állítom, hogy szellemem tétlen maradt, vagy abbahagytam a teológiai kérdésekkel való foglalkozást. Csak azt akarom mondani, hogy nem emlékszem többé változásokra és semmiféle aggodalmat nem hordok a szívemben. Teljes békében és zavartalan nyugalomban élek anélkül, hogy azóta valaha is kétség tört volna rám. Nem állíthatom azt, hogy áttérésem óta szellemi vagy erkölcsi életemben változás következett volna be. Nem éreztem sem a kinyilatkoztatott nagy igazságokban való hitem szilárdulását, sem az önuralomban való erősödést. Szorgalmam sem lett nagyobb, mint azelőtt, de úgy éreztem, hogy viharos utazás után biztos kikötőbe jutottam el, és a boldogság ezen a téren mindmáig töretlenül tart."

(Apologia pro vita sua 238. Kr. u. 1864)

„Attól a naptól kezdve, amikor katolikus lettem, a mai napig – mintegy harminc éve – egyetlen pillanatra sem volt kétségem afelől, hogy a római közösség az az Egyház, melyet az apostolok Pünkösd ünnepén alapítottak. 1845 óta egy pillanatig sem ingadoztam meggyőződésemben, hogy határozottan tudott kötelességem volt ahhoz a katolikus Egyházhoz csatlakoznom – melyhez aztán csatlakoztam is –, melyet lelkiismeretem szerint mint istenit ismertem fel.
Az életem első negyvennégy évéhez fűződő személyek, helyek, események és életkörülmények mélyen belevésődtek tudatomba és érzésvilágomba. Ezt követően katolikusként sok szempontból több megpróbáltatást és keserűséget kellett elszenvednem, mint anglikánként. De soha, egyetlen pillanatra sem kívántam visszatérni. Sohasem szűntem meg Teremtőmnek hálát adni irgalmáért, mellyel képessé tett a nagy változtatásra."
(Letters and Diaries XXVII. 334: J. B. Robertson részére. 1875. 07. 23.)

„Amióta katolikus vagyok, megvan az a meg nem érdemelt boldogságom és kegyelmi ajándékom, hogy soha, egyetlen kétely nem támadt bennem a katolikus hit isteni eredetét és isteni igazságát illetően. Ha »újra megfontolnám«, amint ön ajánlja, akkor nagyon is hálátlan volnék Az iránt, Aki annyira megáldott és kegyelmével kísérte az Őutána való keresésemet.
Aki nem kételkedik, az ne kutasson és ne mérlegeljen újra meg újra! Ha valaha is kételkednék – amitől Isten óvjon! –, akkor köteles lennék újra megfontolni. Azonban az ilyen megfontolás, biztos vagyok abban, a protestantizmus egyetlen formájához sem vezetne vissza, mert már régóta szilárd meggyőződésem, hogy a protestantizmus csak annyiban igaz, amennyi kis magvacskát a Kinyilatkoztatásból megtartott. A teljesség a katolikus Egyházban lelhető fel. Ha nincs Egyház, akkor nincs Kinyilatkoztatás."
(Letters and Diaries XXV. 145: Edward Elliot püspök részére. 1870. 06. 16.)

„Ön azt kérdi, megtaláltam-e a katolikus Egyházban azt, amit reméltem és ami után vágyódtam. Ez attól függ, miként értelmezzük a »reméltem« és »vágyódtam« szavakat. Nem reméltem s nem vágyódtam semmiféle »béke és megbékélés« után, amint ön kifejezte, semmiféle megvilágosodás vagy siker után. Nem reméltem és nem vágyódtam semmi más után, csak hogy Isten akaratát teljesítsem. Nem riadtam vissza attól, hogy ezt meg is tegyem.
Az anglikán egyházat nem valami botrány miatt hagytam el, amint ön azt képzeli. Ön tévedett engem illetően. Az én okom a következő volt: tudtam és szükséges volt Krisztus kegyelmét – ha abban részesülni akartam – ott keresnem, ahová Ő azt elhelyezte. Hittem, hogy ez a kegyelem egyedül a római közösségben lelhető fel, és nem az anglikánban. Ezért lettem katolikus.
Megismétlem tehát: az a tény, hogy amióta katolikus vagyok, magas személyiségek vagy közvetlen barátaim jól vagy rosszul bántak velem, semmiképpen sem érinti az igazság vagy tévedés kérdését, az Egyház vagy a szakadás problémáját."
(Letters and Diaries XXV. 160–161: Edward Husband részére. 1870. 07. 17.)

„Elismerem, hogy az Egyház tanítását, mely formális kifejtéseiben isteni, képviselői és alattvalói – akik emberek – időnként kiforgatták. Elismerem, hogy nem tett annyi jót, amennyit tehetett volna. Elismerem, hogy működésében, mely emberi, alkalmas céltábla a kritika és gáncsoskodás számára. Mégis, amit változatlanul állítok, az az, hogy megszámlálhatatlan jót tett, s annyi különleges jót, melyet semmiféle más közösség, semmilyen más tan vagy vallás nem tett. Ez a sok jó az általa vallott alapelveiből ered. Hiányosságai és mulasztásai alapelveinek elhanyagolásából vagy azok összezavarásából származtak."
(Letters and Diaries XXVII. 283: John Rickards Mozley részére. 1875. 04. 21.)

Charles Nicolle (1866–1936): Nobel-díjas biológus, bakteriológus és orvos.

P. Lecomte du Noüy (1883–1947): Biológus, író, filozófus.

O

P

Giovanni Papini (1881–1956): Olasz író, kritikus, újságíró, költő.

Darel E. Paul

Pázmány Péter (1570–1637)

Charles Péguy (1873–1914): Francia költő, esszéista.

Erik Peterson (1890–1960): Híres evangélikus egzegéta, teológus és egyháztörténész.

Ernest Psichari (1883–1914): Ernest Renan unokája. Katonatiszt, író.

Q

R

Radnóti Miklós (1909–1945)

Alphonse Ratisbonne (1814–1884)

Jacques Rivière (1886–1925): Francia író, novellista, kritikus és szerkesztő.

S, SZ

René Schwob (1895–1946): Író.

Elisabeth Ann Seton (1774–1821)

Clara Sheridan (1887–1969): Winston Churchill unokanővére.

Angelus Silesius (Johannes Scheffler) (1624–1677): Költő.

Edith Stein (1891–1942): Filozófusnő, karmelita apáca, a Katolikus Egyház mártírja és szentje.

„Az igazság iránti szomjúság maradt számomra az egyetlen imádság.”

„Egy napon, találomra elővettem egy meglehetősen vaskos könyvet. Címe: »Szent Teréz élete – Írta saját maga...« Elkezdtem olvasni. Nyomban lebilincselt, egyfolytában végigolvastam. Amikor befejeztem, ezt mondtam magamnak: íme, itt van az igazság!”

„[A szentmisén] semmit sem találtam idegennek. Hála az előzetes tanulásnak, megértettem a szertartás minden részletét. Egy tisztelere méltó külsejű pap járult az oltár elé, és mély áhítattal mutatta be a szent áldozatot. A mise végén megvártam, amíg befejezi a hálaimát. Utánamentem a sekrestyébe, és arra kértem, hogy keresztteljen meg."

„Meg vagyok győződve arról, hogy az az átalakulás, amely végbement Edithben, s amely természetfeletti erőként sugárzott ki egész lényéből, lassanként lefegyverezte Steinnét. Mint mélyen vallásos asszony, ha nem is értette meg, de megérezte a leányából kiáradó szentséget, s bármennyire fájt is a szíve, tisztán látta, hogy reménytelen volna küzdenie a kegyelem titka ellen. Mindnyájan nyomban láttuk, hogy Edith megváltozott. Mindamellett – csakúgy, mint régen – mélységesen ragaszkodott az övéihez, és még a lehetetlenre is vállalkozott, hogy a családhoz fűződő kapcsolata zavartalan legyen." (A család egyik barátja)

„Az Úrhoz fordultam, és elmondtam Neki, hogy tudom: mostantól fogva az Ő keresztje Izrael népére fog nehezedni. Készen állok arra, hogy végigjárjam ezt az utat. Csak azt kérem, hogy az Úr mutassa meg, mit kell tennem. Amikor a mise véget ért, lelkemet eltöltötte a bizonyosság, hogy az Úr meghallgatott. Csak még nem tudtam, mi lesz az én keresztutam."

„Szeptember első vasárnapján kettesben voltunk otthon édesanyámmal. Ő az ablak mellet ült és kötött. Ott ültem mellette. Egyszer csak elhangzott a régóta várt kérdés:

– Mit fogsz csinálni Kölnben az apácáknál?

– Közöttük fogok élni.

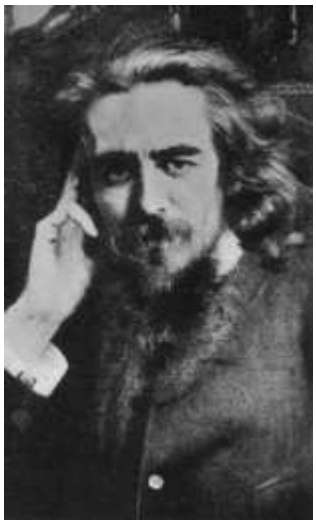
Édesanyám nem hagyta abba a kötést. A gyapjúgombolyag összekuszálódott. Reszkető kézzel próbálta rendbeszedni. Segítettem neki, s közben tovább beszélgettünk.

Ettől a pillanattól kezdve már nem volt többé egyetértés. Komor bánat telepedett a házra. Édesanyám időnként még feltett egy-egy kérdést. Utána ismét csend következett. Fivéreim és nővéreim ugyanúgy gondolkoztak, mint édesanyám, de nem akarták szenvedését fokozni. Egyik veje mégis úgy nyilatkozott előtte, hogy elhatározásom betetőzi szakításomat a zsidó néppel, méghozzá éppen abban az időben, amikor ez a nép iszonyatos megpróbáltatásoknak néz elébe. A hűtlenségnek ez a vádja milyen nagy szenvedést okozhatott édesanyámnak! Hiszen olyan bátran fogadta el a keresztet, amely népére nehezedett, és hordozni akarta azt Isten előtt.

Kínos elszigeteltségben éltem, senki nem tudta megmondani, hogy miféle magatartás lenne a legjobb. A döntő lépést a hit árnyékában kellett megtennem."

„A Kereszt tudományát csak úgy lehet elsajátítani, ha valóságosan érezzük a Kereszt súlyát a vállunkon. Erről az első pillanattól kezdve meg voltam győződve, és ezt mondtam magamban: Ave crux, spes unica. (Üdvözlégy Kereszt, egyedüli reménység.)"

(Utolsó levelezőlapja az amersforti koncentrációs táborból)

Vlagyimir Szolovjev (1853–1900)

T

Pier Vittorio Tondelli (1955–1991): Olasz író, újságíró. Számos írást jelentetett meg a homoszexualitásról, és kritizálta az Egyházat az ezzel kapcsolatos tanítása miatt. Halála előtt azonban megtért, és visszatért a Katolikus Egyházba.

U

Sigrid Undset (1882–1949): Norvég írónő. Vallástalan családban nevelkedett, és ő is erősen agnosztikus beállítottságú volt. 1924-ben azonban katolikus hitre tért, amiért a protestáns országában komoly támadások és gúnyolódások érték. 1928-ban irodalmi Nobel-díjat kapott.

„Anélkül, hogy bármiféle bizonyítékot kerestem volna, bebizonyítottnak tekintettem, hogy a történeti Jézus vallási lángelme volt, akit belső megérzései több fokozaton át elvezettek az emberek közötti Isten eszméjéhez... De nem gondoltam rá, hogy bármi jelentősége lehetne számomra annak, miszerint egy fiatal zsidó tizenkilenc évszázaddal ezelőtt a bűnök bocsánatát hirdette meg az embereknek...”

„Sohasem vontam kétségbe, hogy a katolikus egyház azonos a Krisztus alapította egyházzal. A katolikus egyház tekintélyének kérdése számomra egyes-egyedül Krisztus tekintélyének kérdése volt. A reformáció történetét mindig a kereszténység elleni lázadásnak tekintettem még ott is, ahol ezt a mozgalmat a jámbor szándékú, jóakaratú hívők és keresztények indították el...

A katolicizmus ellen felvonultatott, széltében-hosszában hangoztatott kifogások sohasem voltak rám nagy hatással, nyomukban inkább valamiféle homályos képzetem támadt: azt mondtam magamnak, az egyházzal szemben elterjedt előítéleteknek feltétlenül oka kell hogy legyen. És ez pontosan így is volt. Különösen két ilyen ok jelentős: az egyik az, hogy mi, emberek, irtózunk lemondani dédelgetett elképzeléseinkről, és félünk, hogy fel kell áldoznunk azokat az egyház tanaiért, a másik a rossz katolikusok által minden korban keltett megbotránkozás. Ez egyébként sötét fonákja csupán a szentek közösségéről szóló dogma megvilágító ragyogásának.”

„Az Egyház olyan halhatatlan eszméket ad nekünk, amelyeket az emberiség többsége képtelen megvalósítani életében, időről időre azonban mégis tudatára ébredünk annak, mennyire szükséges mindez.”

„Akadnak emberek, akiket kitartani éltet az a reménység, hogy lehetetlen megtalálni az abszolút igazságot. Ennek oka az, hogy úgy képzeljük: ha létezne egy abszolút igazság, akkor az élet elveszítené minden varázsát, ami a szabadságunk halálát jelentené – ha valóban lenne egy olyan igazság, az egyetlen igazság –, amely minden más igazság mércéjéül szolgálna, s e mértéket el nem érve az egyéb igazságok már nem lennének igazak.
Az emberek túlnyomó része néha elviselhetetlennek találja azt, hogy kétszer kettő mindig négy... Mindannyiunkat gyötör legalábbis időnként az az érzés, hogy sóvárogva vágyunk olyan álomország után, ahol a kétszer kettő pontosan annyi, amennyinek mi az adott pillanatban szeretnénk.”

„Véleményem szerint azok az emberek értékelik legmagasabbra a lelkiismeret »szabadságát«, akiknek sokkal nagyobb hasznára válna, ha lelkiismeretüket egy biztos kéz irányítaná."

„Mivel hiszek Jézus Krisztus istenségében, aki mindnyájunkat teremtett, hiszem, hogy egyházát olyannak alapította, amilyenre nekünk, embereknek, szükségünk van. Nehezen tudnám megfogalmazni, mit adott nekem Isten az Ő egyháza által. Ő maga mondotta, hogy az Ő békességét adja nekünk, ez a béke azonban nem azonos azzal, amit a világ nyújtani képes – ez egy egészen másfajta béke. Talán az óceán titokzatos mélységeiben uralkodó nyugalomhoz hasonlíthatnánk leginkább. Azt nem befolyásolja, hogy a víz felszínén vihar dúl-e, vagy süt a nap."

Giuseppe Ungaretti (1888–1970)

V

(Jan) Willibrord Verkade (1868–1946): Festőművész. Régi holland protestáns családban nevelkedik, de 18 évesen elutasítja a keresztséget. 23 évesen, Bretagne-ban fogja el a „katolikussá válás sátáni vágya", amely elleni küzdelmét egy év múltán legyőzi, és felveszi a keresztséget. 1894-ben belép a bencések közé, és ott folytatja művészi munkáját. 1902-ben pappá szentelték.

„Elhatároztam, hogy szomjamat magánál az igazság forrásánál fogom oltani. Elolvastam, és újra elolvastam az újszövetségi Szentírást. Tisztán láttam: az evangélisták szeretik az igazságot, és az igazságot akarják elmondani. Ezután összehasonlítottam azt, amit olvastam, a római katolikus katekizmussal. S ekkor el kellett ismernem, hogy a kettő összhangban van."

„Túl sok ágazatot láttam a katolikus egyházon kívül, ahol kereshetném üdvösségemet. Családom liberális vallásossága, a protestáns liturgia ridegsége is elfogadhatatlan volt számomra. Ezt mondtam: ha keresztény leszek, teljes mértékben az leszek. Ez számomra azt jelentette, hogy katolikus leszek."

„Végső soron könnyebb abban hinni, amit a katolikus egyház tanít. Mindaz, amit eddig olvastál és hallottál, sokkal több hitet kíván, mint a katolikus egyház dogmáinak kérlelhetetlen logikája."

„Végül is szívem szerint nem voltam-e már bencés? Hiszen már megszerettem az áhítatok ünnepélyességét, a közös ima ritmusát, a gregorián karénekek szépségét. Megszerettem elfogulatlan, természetes viselkedésüket, munkaszeretetüket, csöndes és imádkozó életüket. Őszintén megvallom, hogy a rend életében semmi olyasmit nem találtam, amit ne becsülnék nagyra."

Michel Viot (1944-): Francia evangélikus püspök, 2001-ben katolikus hitre tért. Ezt azzal indokolta, hogy a keresztények megosztottsága az evangélium hirdetésének legfőbb akadálya.

W

Evelyn Waugh (1903–1966)

Ann Widdecombe (1947–): Brit konzervatív politikus, 1993-ban katolizált, mivel az Anglikán Egyház engedélyezte a nők pappá szentelését.

Z

Hans Conrad Ernst Zacharias (1873–1953): Őstörténész professzor.

Eugene (Israel) Zolli (1881–1956): Római főrabbi.

Források

„Wikipedia, the free encyclopedia”, illetve a nevekhez kapcsolódó más internetes források.
A XX. század konvertitái I–II. (Szerk.: Fernand Lelotte S. J.) Ecclesia, Budapest. 1986.
John Henry Newman: Az Anyaszentegyház Misztériuma (Válogatás). Efo Kiadó. 1998.

Betűrendes mutató

Akin, Jimmy 1
Alexander, Nick 1
Allam, Magdi Cristiano 2
Allies, Thomas William 2
Anscombe, Elizabeth 2
Armstrong, Dave 2
Astor, Mary 3
Avery, Martha Gallison Moore 3
Bach, Johann Christian 3
Ball, Hugo 4
Baring, Maurice 4
Bartlett, Joan 5
Beardsley, Aubrey Vincent 5
Beckwith, Francis J. 6
Benenson, Peter 6
Benson, Robert Hugh 7
Berecz Erzsébet Skolasztika 7
Bergson, Henri 8
Billington, Lady Rachel 8
Bloy, Léon 9
Bonds, Patty 9
Bork, Robert 9
Bos, Charles du 10
Brentano, Clemens 10
Brent-Dyer, Elinor M. 10
Brownback, Sam 11
Brownson, Orestes 11
Brubeck, Dave 11
Budziszewski, Jay 11
Bullialdus, Ismaël 11
Burján, Hildegard 12
Bush, John Ellis „Jeb” 12
Butler, Christopher 12
Byles, Thomas 12
Campbell, Roy 13
Carrel, Alexis 13
Cary, Diana Serra 14
Caswall, Edward 14
Chapman, John 14
Cheshire, Leonard 14
Chesterton, G. K. 15
Claudel, Paul 16
Connelly, Cornelia 16
Cooper, Gary 17
Copleston, Frederick 17
Coren, Michael 17
Crashaw, Richard 17
Crofton, Morgan 17
Damjanich János 18
Daniel-Rops, Henry 18
Da Ponte, Lorenzo 18
Day, Dorothy 19
Desvallières, George 19
Esterházy Miklós 20
Farmer, William R. 20
Forain, Jean-Louis 20
Foucauld, Charles de 20
Foujita, Léonard 21
Ghéon, Henri 21
Greene, Graham 22
Griffiths, Dom Bede 22, 23
Gummer, John 23
Haecker, Theodor 24
Hahn, Scott 25
Hahn, Kimberly 25
Hecker, Isaac 25
Huysmans, Joris-Karl 26
Hütter, Reinhard 26
Jacob, Max 27
Jammes, Francis 27
Jörgensen, Johannes 28
Károly, II. 29
Keresztély Ágost 29
Knox, Ronald 29, 30
Kolnai Aurél 30
Koons, Robert C. 30
Krisztina svéd királynő 31
Kuby, Gabriele 31
Lavallière, Eve 31
Le Fort, Gertrud von 31
Leonard, Graham Douglas 32
Lepp, Ignace 32
Leseur, Elisabeth és Felix 32
Lou Tseng-Tsiang, Dom 32
Luce, Clare Boothe 32
Marcel, Gabriel 33
Maritain, Jacques és Raissa 34
Marshall, Arthur Featherstone 34
Marshall, Thomas William 34
Matláry, Janne Haaland 34
Meer, Pierre van der 35
Merton, Thomas 35
Meves, Christa 35
Mikes Kelemen 36
Misraki, Paul 36
Morente, Manuel Garcia 36
Nagai, Takashi 37
Neuhaus, Richard John 37
Newman, John Henry 37, 38
Nicolle, Charles 38
Noüy, P. Lecomte du 38
Papini, Giovanni 39
Paul, Darel E. 39
Pázmány Péter 39

Péguy, Charles 39
Peterson, Erik 39
Psichari, Ernest 39
Radnóti Miklós 40
Ratisbonne, Alphonse 40
Rivière, Jacques 40
Schwob, René 41
Seton, Elisabeth Ann 41
Sheridan, Clara 41
Silesius, Angelus 41
Stein, Edith 41,42
Szolovjev, Vlagyimir 42
Tondelli, Pier Vittorio 43
Undset, Sigrid 43, 44
Ungaretti, Giuseppe 44
Verkade, (Jan) Willibrord 44
Viot, Michel 44
Waugh, Evelyn 45
Widdecombe, Ann 45
Zacharias, Hans Conrad Ernst 45
Zolli, Eugene (Israel) 45